

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
STYCZEŃ 2022

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 400

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2022

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 400. W badaniu uczestniczyło 311 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<https://ssl-kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	27
	10) Konkurencyjność towarów zagranicznych	29
	11) Bariery działalności gospodarczej	31
III.	SUMMARY	32

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND) po serii spadków w IV kwartale 2021 r. zwiększył swoją wartość o 2,3 pkt w porównaniu ze styczniem br. Obecnie wynosi ona -2,1 pkt i jest o 3,7 pkt wyższa niż przed rokiem. Poprawę koniunktury silniej odczuły przedsiębiorstwa publiczne. Wartość wskaźnika dla sektora publicznego wynosi 7,1 pkt, o 22,8 pkt więcej niż przed miesiącem. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 10,6 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika zwiększyła się o 1,2 pkt, do wysokości -2,7 pkt. W skali roku wzrosła o 2,8 pkt.

2. Wzrost wartości wskaźnika koniunktury odnotowano dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu od 51 do 250 pracowników oraz powyżej 500 osób (odpowiednio o: 7,8 i 12,7 pkt). Małe zakłady produkcyjne i duże przedsiębiorstwa (251-500 pracowników) informują o pogorszeniu się koniunktury. Najwyższą wartość, 8,0 pkt, wskaźnik przyjął dla firm zatrudniających od 251 do 500 pracowników, a najniższą, -14,4 pkt, dla przedsiębiorstw z zatrudnieniem do 50 pracowników. W skali roku wzrost wartości wskaźnika odnotowano dla grup zakładów o zatrudnieniu od 51 do 250 osób oraz od 251 do 500 pracowników.

3. Poprawa koniunktury miała miejsce w produkcji półproduktów (wzrost wartości wskaźnika IRGIND o 4,2 pkt) i dóbr inwestycyjnych (o 1,5 pkt). W pozostałych głównych grupach produktowych koniunktura pogorszyła się. Najwyższą wartość, 4,0 pkt, wskaźnik przyjął dla producentów półproduktów, a najniższą, -19,5 pkt, dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Tylko dla tej ostatniej grupy nie odnotowano wzrostu wartości wskaźnika w skali roku.

4. W dwóch makroregionach koniunktura uległa pogorszeniu w ciągu miesiąca: centralnym (spadek wartości wskaźnika o 5,5 pkt) i województwie mazowieckim (o 5,8 pkt). W pozostałych makroregionach miała miejsce poprawa koniunktury. Największy miesięczny wzrost wartości IRGIND, o 14,4 pkt, zanotowano dla makroregionu wschodniego, a najmniejszy, o 8,0 pkt, dla makroregionu południowego. Najwyższą wartość, 13,8 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu południowo-zachodniego, a najniższą, -19,7 pkt, dla makroregionu centralnego. Dla trzech makroregionów: centralnego, południowego i województwa mazowieckiego odnotowano spadek wartości wskaźnika w skali roku.

5. W styczniu, mimo niezbyt optymistycznych przewidywań, koniunktura w przemyśle przetwórczym uległa poprawie. Choć odnotowano spadek wielkości produkcji, zamówień ogółem i zatrudnienia, oraz pogorszyły się sytuacja finansowa zakładów przemysłowych i oceny producentów nt. ogólnej sytuacji ekonomicznej w kraju, to wzrósł poziom zamówień eksportowych i zmalały zapasy wyrobów gotowych, a przewidywania co do koniunktury w najbliższych miesiącach są optymistyczne. Głównym problemem, z którym mierzą się obecnie przetwórcy, jest niestabilność przepisów prawa. Tę barierę wskazuje 9 na 10 firm uczestniczących w badaniu.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 15,9 pkt, do poziomu -15 pkt. Spadek odnotowały tylko firmy prywatne. Wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 2,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 46,4 pkt), a wzrost zanotowali jedynie producenci półproduktów (o 1,6 pkt). Spodziewany jest wzrost wielkości produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zamówień zmniejszył się o 9,8 pkt i wynosi -15,6 pkt. O spadku poziomie zamówień informują tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda jest wyższa niż rok temu o 8,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zmniejszyła się o 35,5 pkt); wzrost poziomu

zamówień odnotowano wyłącznie w produkcji półproduktów. Przewidywany jest wzrost wielkości zamówień ogółem w kolejnych miesiącach.

8. Zwiększył się poziom zamówień eksportowych. W porównaniu z grudniem wartość salda wzrosła o 4,5 pkt, do poziomu -13,8 pkt. O wzroście salda wielkości zamówień eksportowych informują tylko firmy publiczne. Obecna wartość salda jest wyższa od wartości ze stycznia 2021 r. o 6,0 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zamówień eksportowych miał miejsce w produkcji półproduktów (saldo zwiększyło wartość o 7,2 pkt), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 33,1 pkt). Producenci spodziewają się wzrostu wielkości zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach.

9. Poziom zapasów wyrobów gotowych zmniejszył się w ciągu miesiąca o 5,0 pkt. Spadek wielkości zapasów miał miejsce tylko w firmach prywatnych. Obecna wartość salda, -3,0 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 1,7 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zapasów odnotowali producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 21,2 pkt), a najmniejszy – producenci półproduktów (o 1,2 pkt). Firmy przewidują dalszy spadek wielkości zapasów w najbliższym okresie.

10. Poziom cen wyrobów gotowych zwiększył się o 9,8 pkt. Opinie firm są w tym przypadku zgodne, chociaż w firmach publicznych wzrost cen był znacznie większy. Obecna wartość salda ogółem, 63,7 pkt, jest wyższa niż przed rokiem o 43,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu cen miał miejsce u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 14,4 pkt), a spadek zanotowali jedynie producenci dóbr inwestycyjnych (o 3,7 pkt). Prognozowany jest dalszy wzrost poziomu cen wyrobów gotowych w nadchodzących miesiącach.

11. Poziom zatrudnienia obniżył się w ciągu ostatniego miesiąca o 5,0 pkt. Jego wartość, -2,3 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 1,5 pkt. Spadek wielkości zatrudnienia odnotowały zarówno firmy publiczne jak i prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (spadek wartości salda o 9,6 pkt), a najmniejszy – w produkcji półproduktów (o 0,1 pkt). Ankietowani spodziewają się wzrostu wielkości zatrudnienia w kolejnych miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw pogorszyła się. Saldo zmniejszyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 12,8 pkt i wynosi -23,7 pkt. Spadek w skali roku wyniósł 4,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się sytuacja finansowa producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 16,8 pkt), a najmniej – producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 7,8 pkt). Firmy spodziewają się poprawy swojej sytuacji finansowej w najbliższej przyszłości.

13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej w kraju zmniejszyło swoją wartość o 5,6 pkt. Obecnie ona wynosi -55,1 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 14,1 pkt. Gorzej stan gospodarki oceniają tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyły się opinie producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (spadek wartości salda o 16,9 pkt). Lepiej niż przed miesiącem stan gospodarki oceniają jedynie producenci półproduktów (wzrost wartości salda o 1,2 pkt). Uczestnicy badania spodziewają się nieznacznej poprawy sytuacji w polskiej gospodarce w następnych miesiącach.

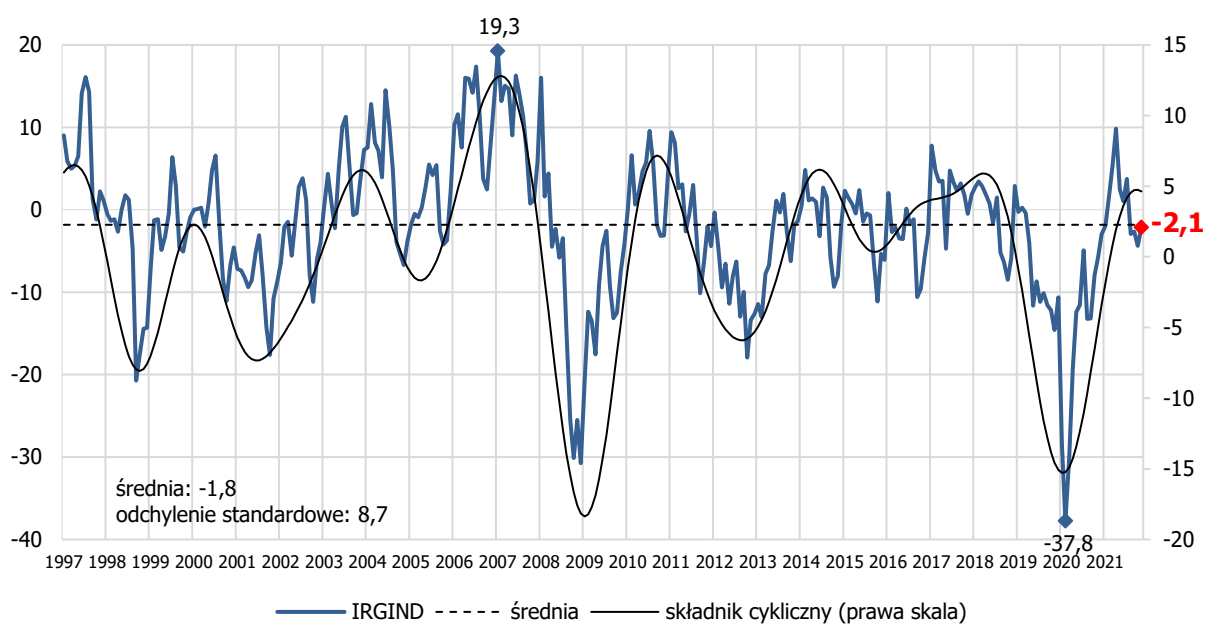
14. W ciągu trzech miesięcy od poprzedniego badania konkurencyjności wyrobów importowanych na polski rynek odnotowano jej wzrost. Saldo zwiększyło swoją wartość o 5,2 pkt, do poziomu 7,3 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost konkurencyjności produktów z importu odnotowali producenci dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 18,7 pkt), a najmniejszy – producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 2,0 pkt). Przewiduje się utrzymanie się w kolejnym kwartale konkurencyjności importu na niezmiennym poziomie.

15. Zmniejszył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Obecnie wynosi on 34%, o 15,6 pkt proc. mniej niż w październiku ub. roku i o 22,6 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Przewidywany jest wzrost stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych w najbliższym kwartale.

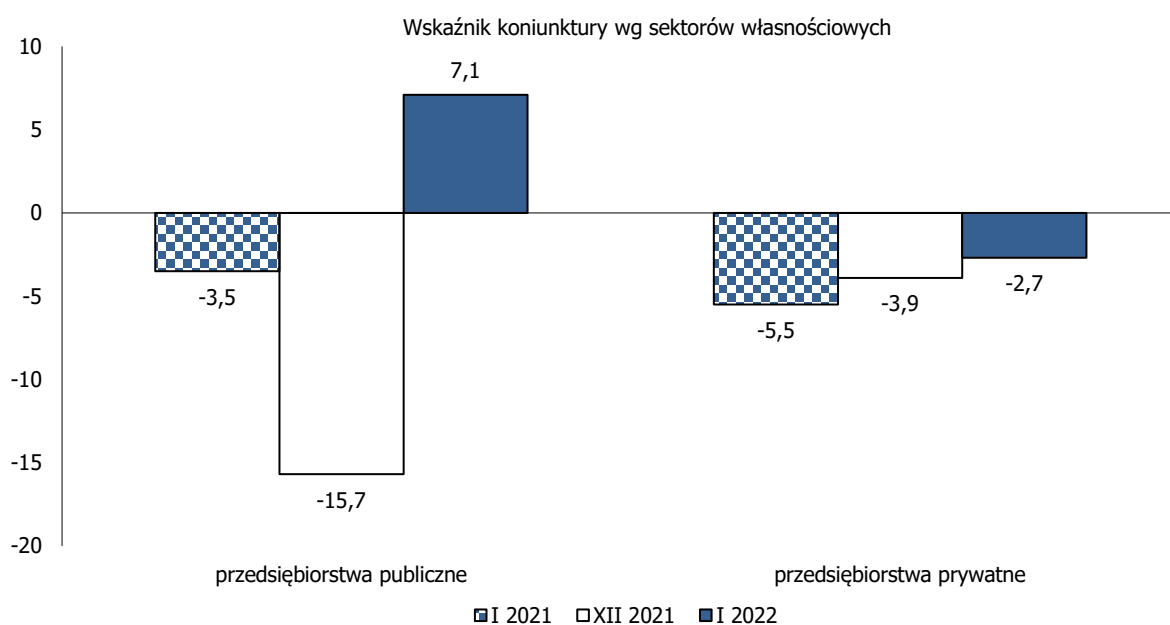
16. Po raz kolejny nastąpiła zmiana w rankingu barier działalności gospodarczej. Przedsiębiorcy mocno odczuli negatywne skutki Polskiego Ładu. Na niestabilność przepisów prawnych uskarża się 90,2% uczestników badania. Tak wysokiego odsetka firm wskazujących jakąkolwiek barierę w historii badań koniunktury IRG wcześniej nie notowano. W dalszej kolejności ankietowani wymieniają: obciążenia podatkowe (88,8% wskazań) i trudności ze znalezieniem wykwalifikowanej siły roboczej (80,7%).

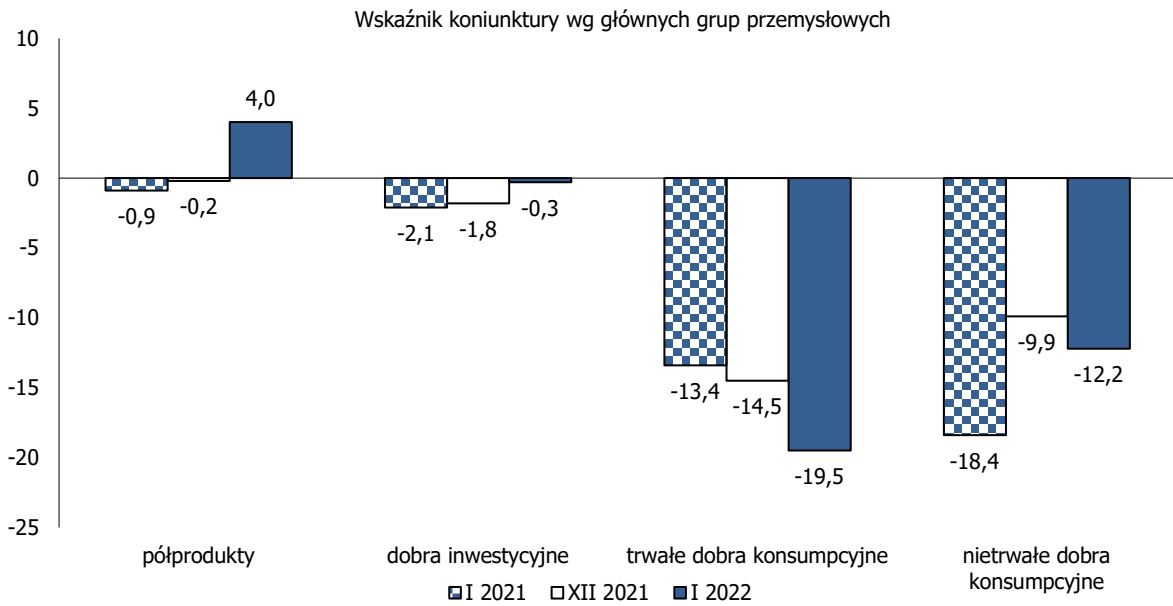
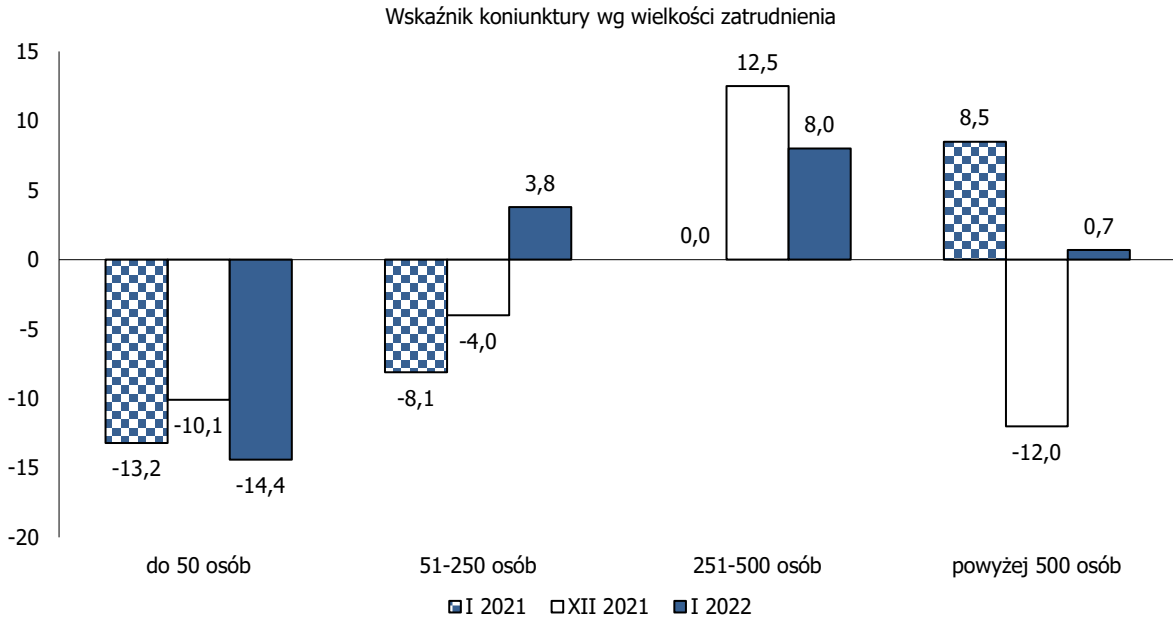
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

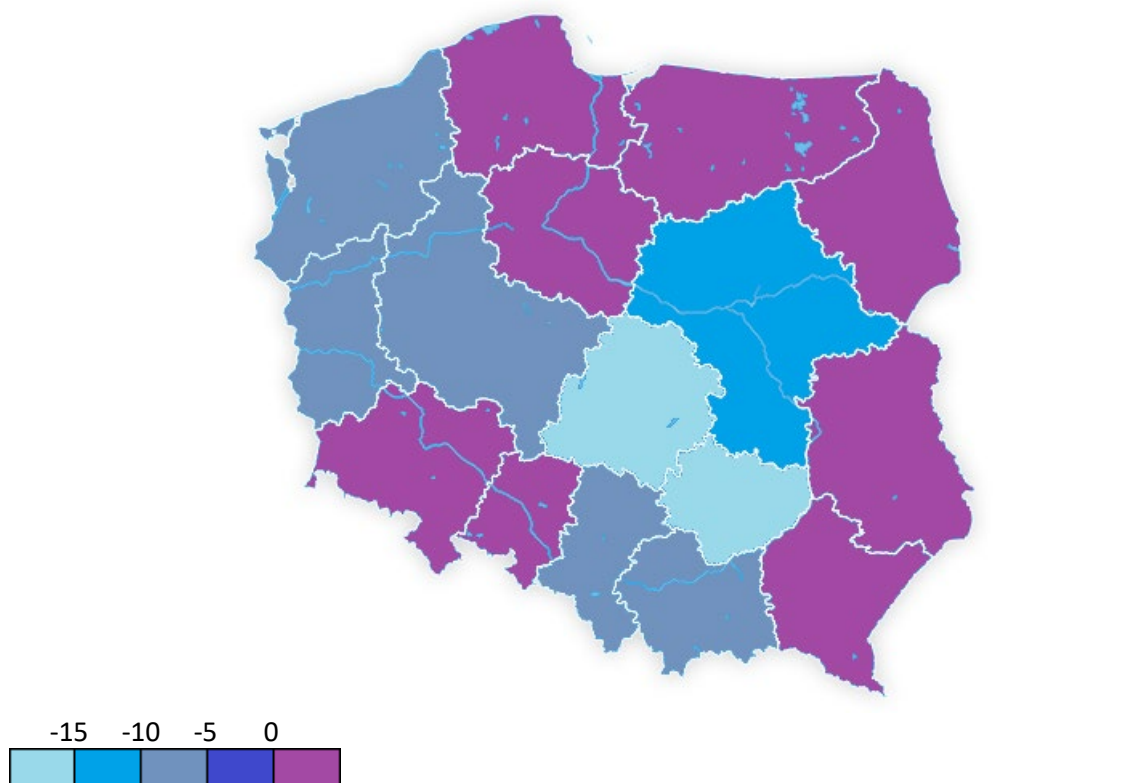

składowe salda	I'21	IX'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22
1. wielkość produkcji – przewidywania	5,9	5,9	-7,8	-9,2	-5,3	6,2
2. wielkość zamówień – stan	-24,5	4,3	-1,6	-4,3	-5,8	-15,6
3. zapasy - stan	-1,3	-1,0	-0,6	-5,5	2,0	-3,0
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	-5,8	3,7	-2,9	-2,7	-4,4	-2,1

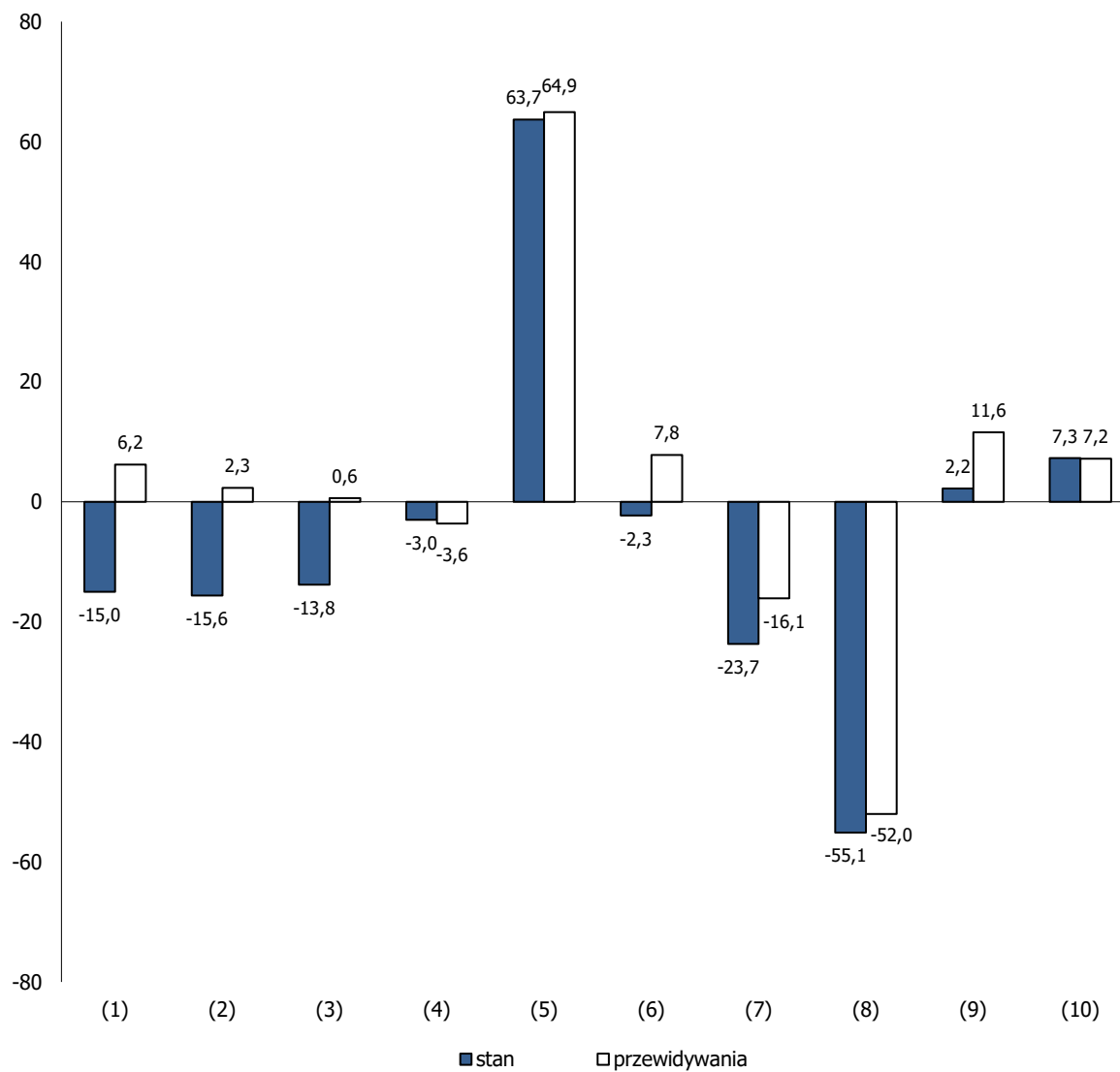

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	I 2021	XII 2021	I 2022
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-0,9	-13,0	-5,0
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-12,8	-16,9	-7,0
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-10,8	2,9	13,8
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-3,5	0,7	12,8
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-8,2	-14,2	-19,7
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-10,9	-3,4	11,0
Województwo mazowieckie	-7,2	-7,2	-13,0

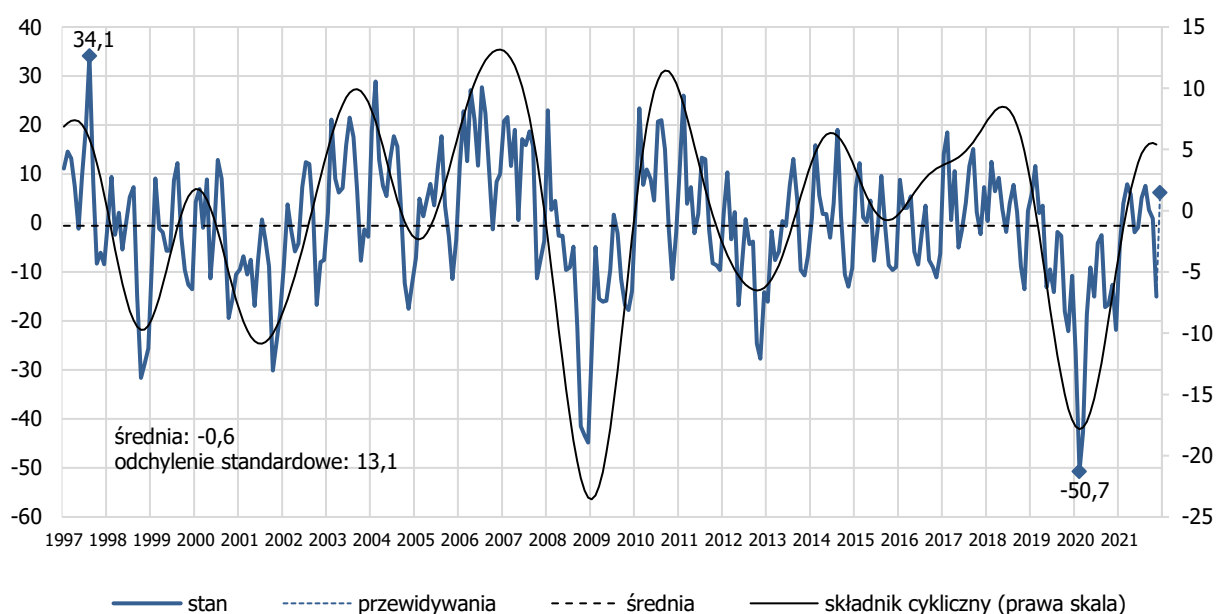
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

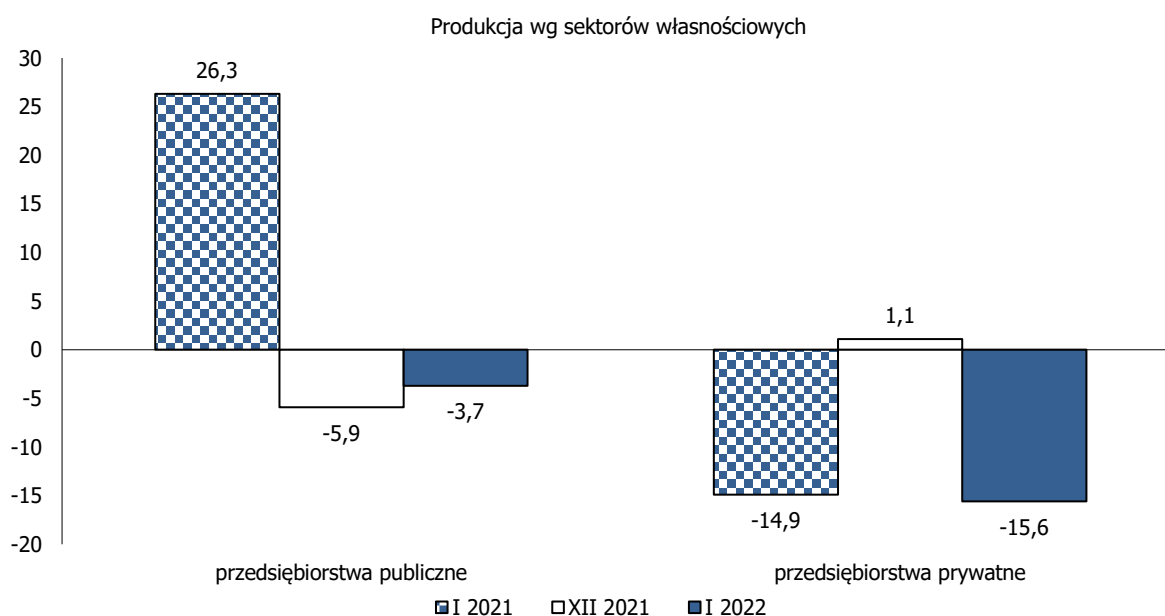
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (10) konkurencyjność towarów zagranicznych

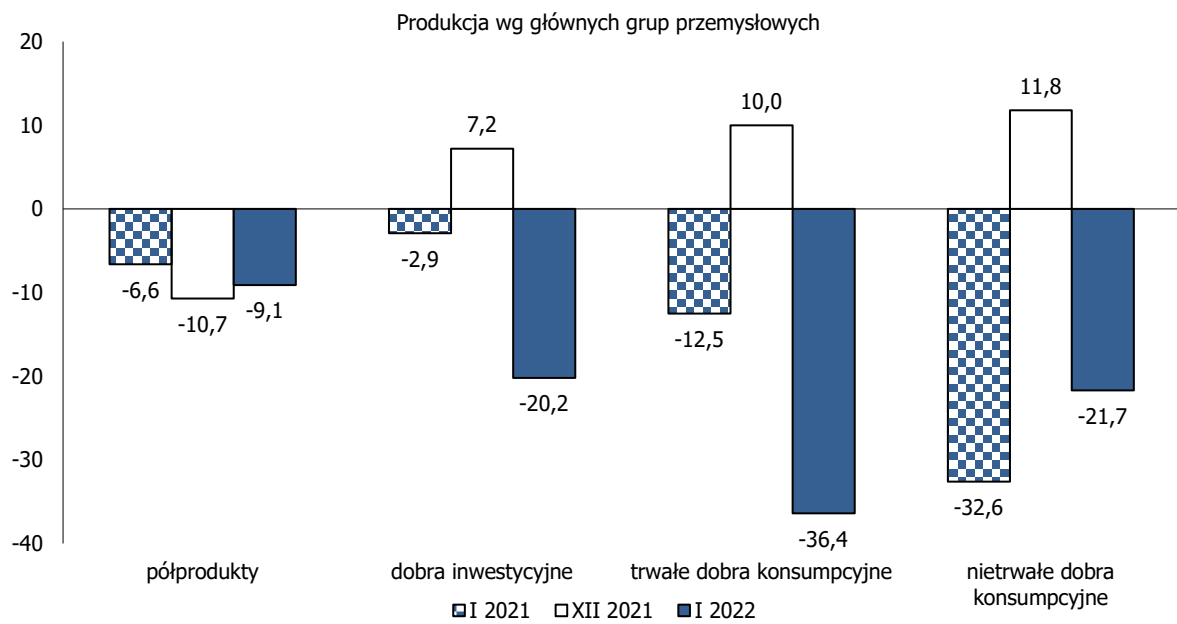
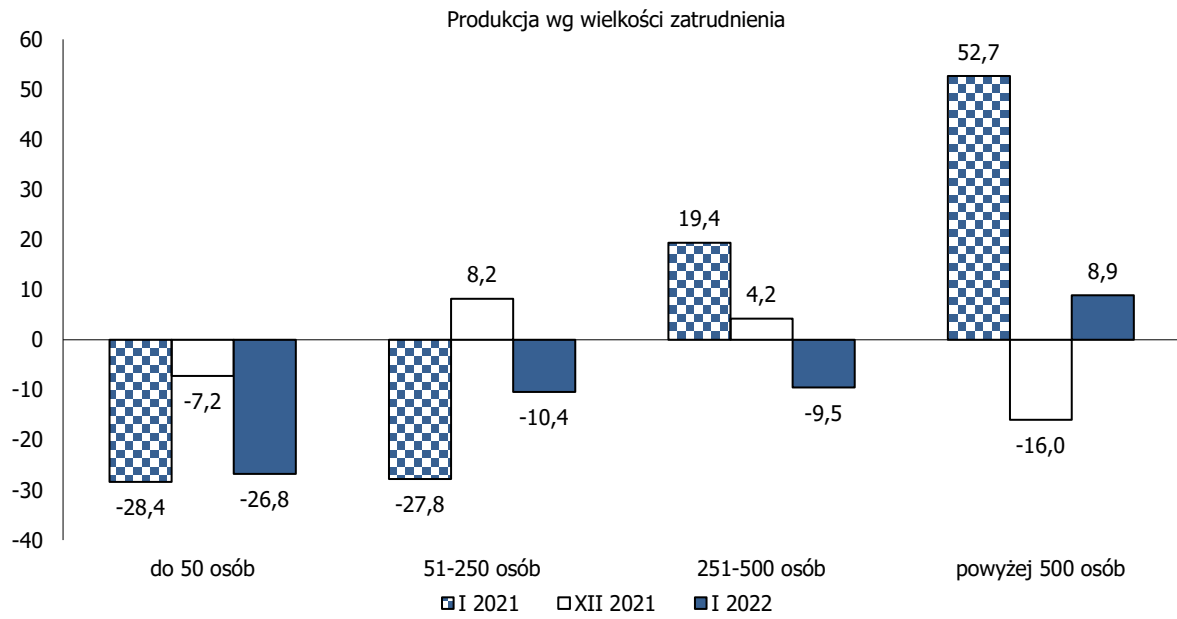
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

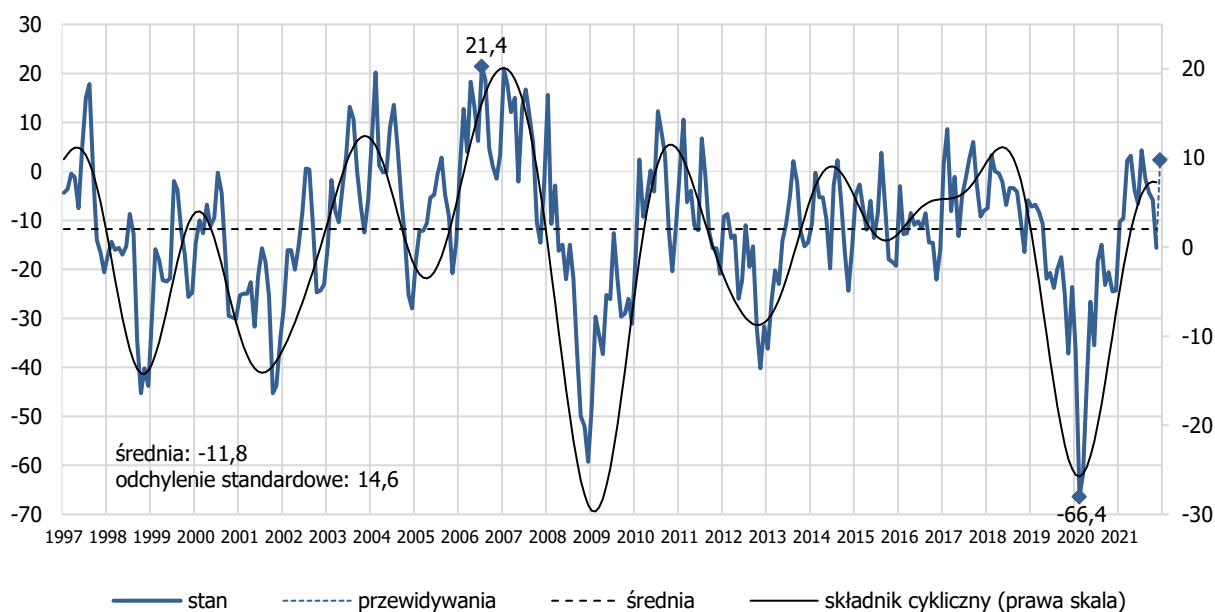

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
wzrost	20,5	24,1	24,1	23,7	15,8	28,9
brak zmiany	46,4	59,4	54,5	53,5	53,4	48,4
spadek	33,1	16,5	21,4	22,8	30,8	22,7
saldo (1.-3.)	-12,6	7,6	2,7	0,9	-15,0	6,2

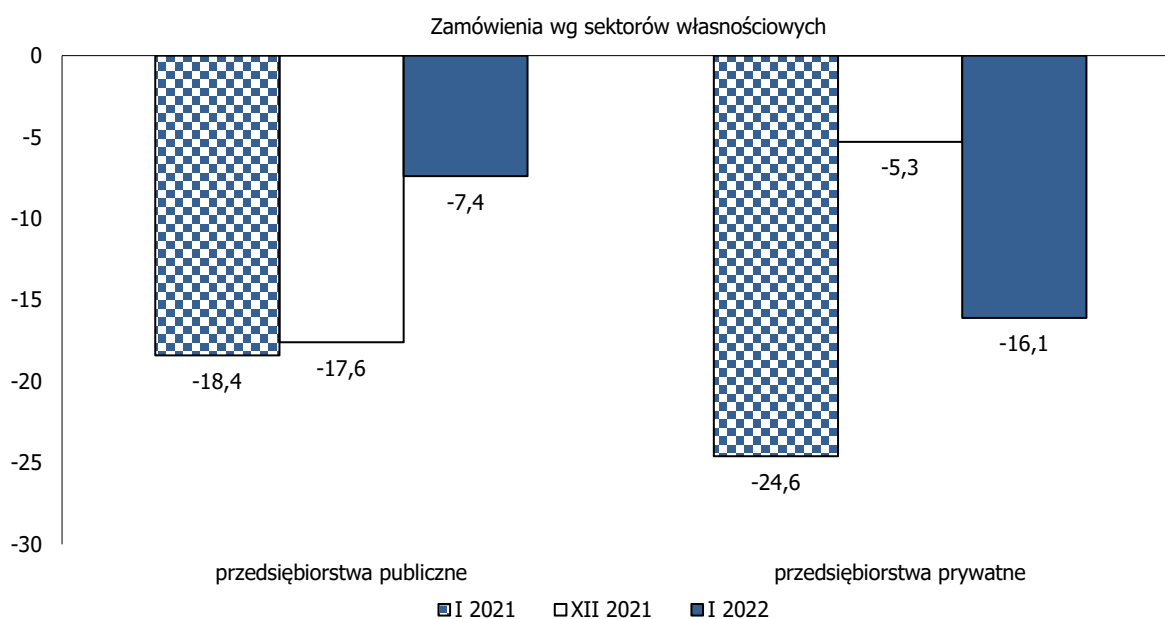

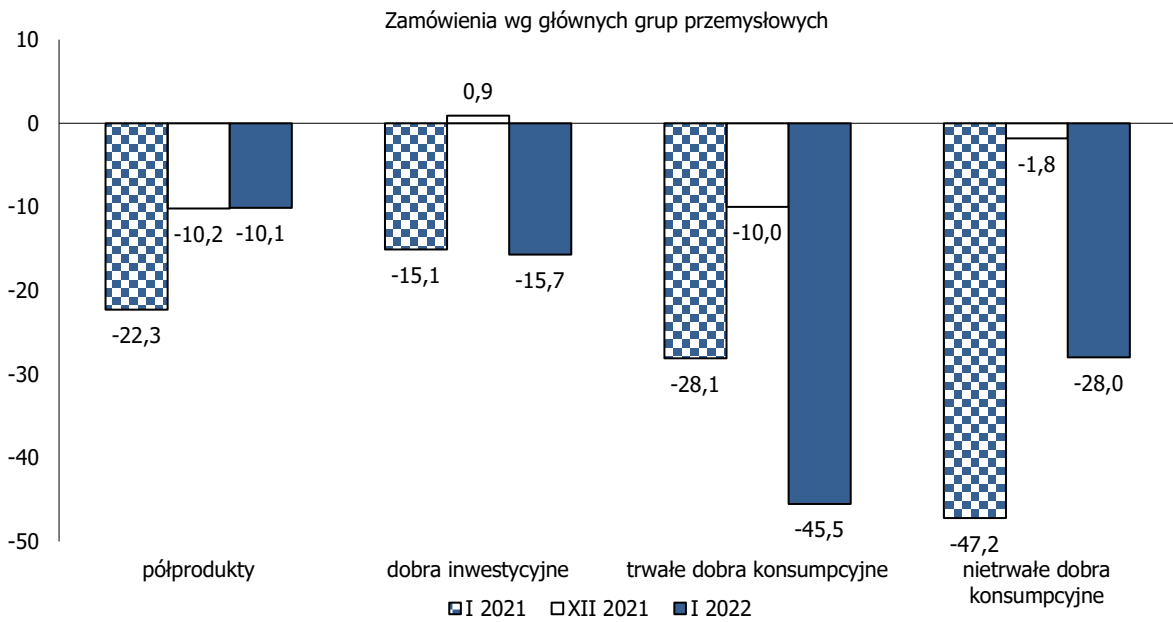
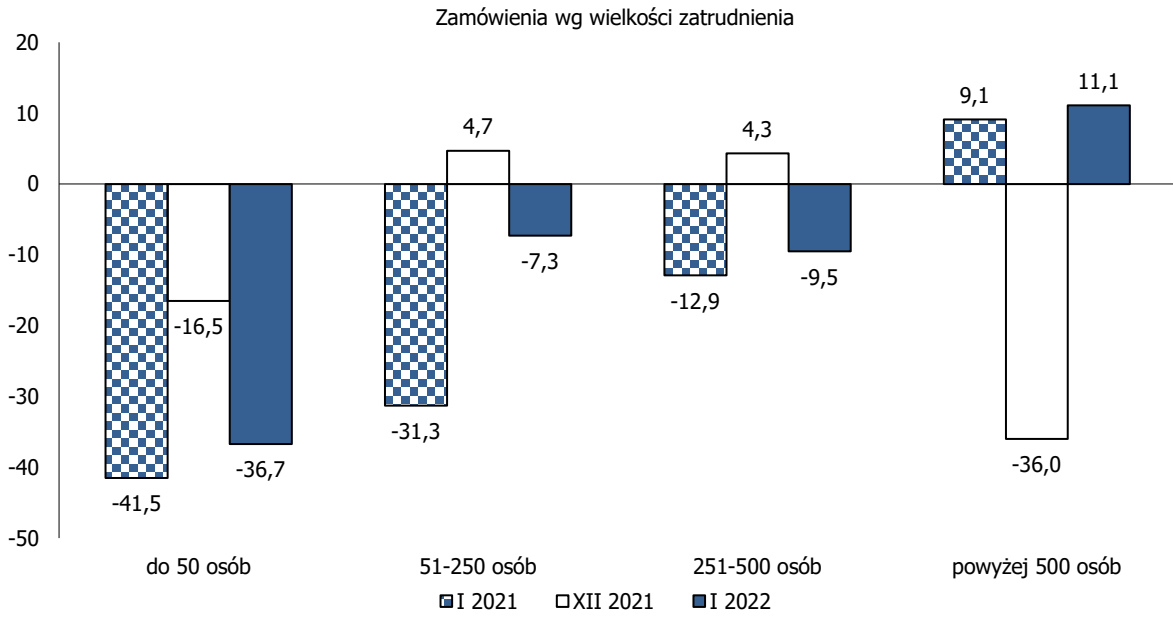

2. Zamówienia ogółem

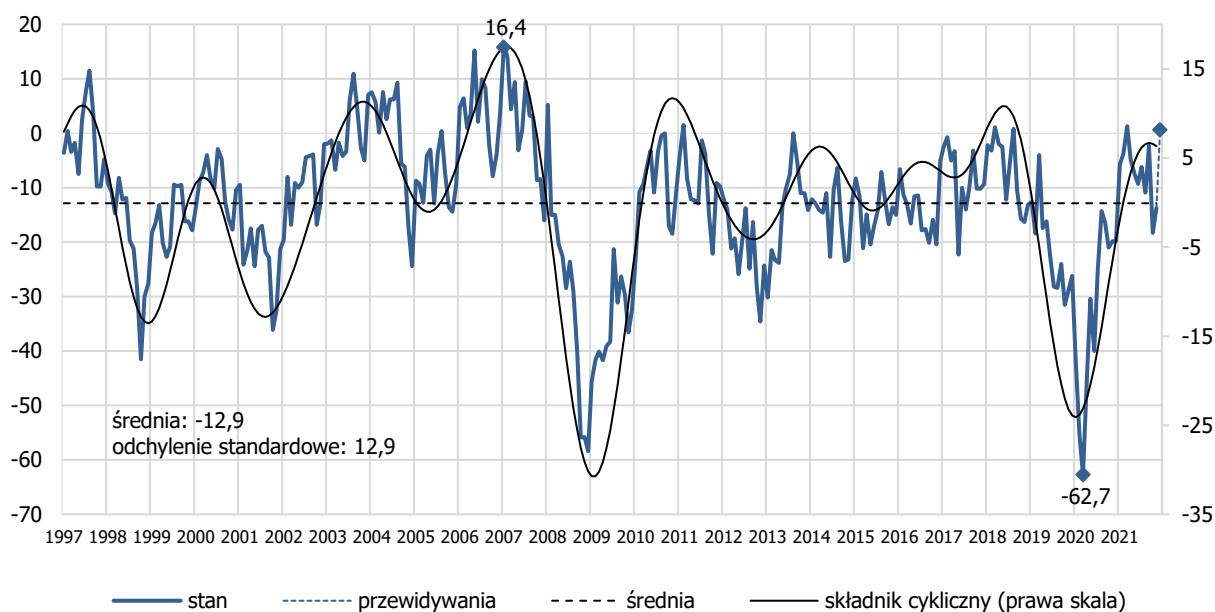

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
wzrost	15,5	22,9	21,2	21,8	17,1	28,9
brak zmiany	44,6	52,6	53,3	50,6	50,2	44,5
spadek	40,0	24,5	25,5	27,6	32,7	26,6
saldo (1.-3.)	-24,5	-1,6	-4,3	-5,8	-15,6	2,3

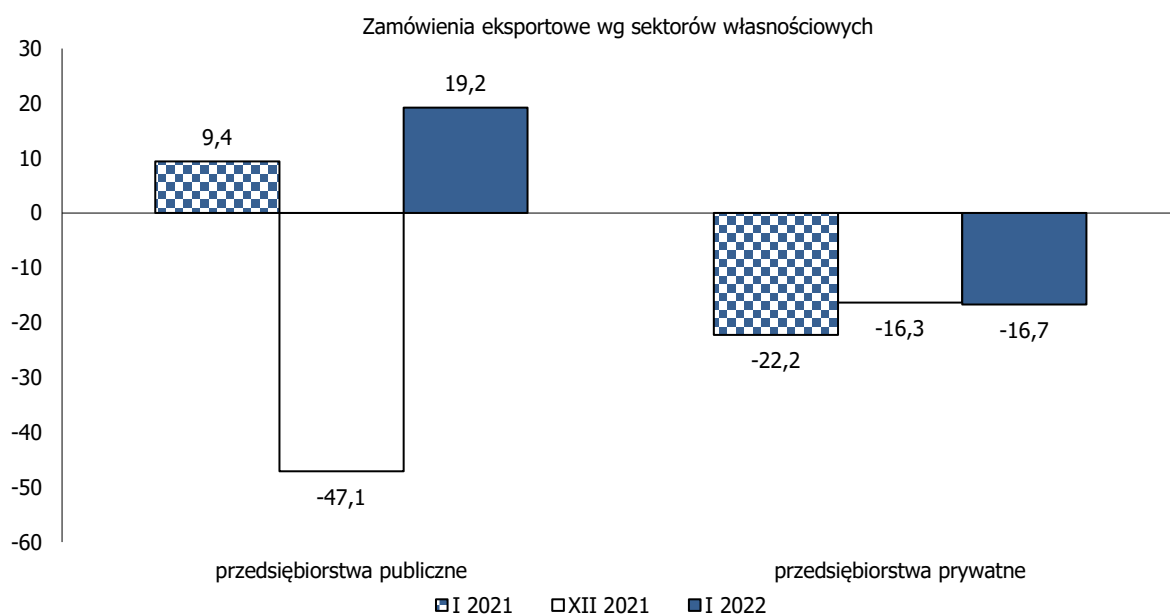

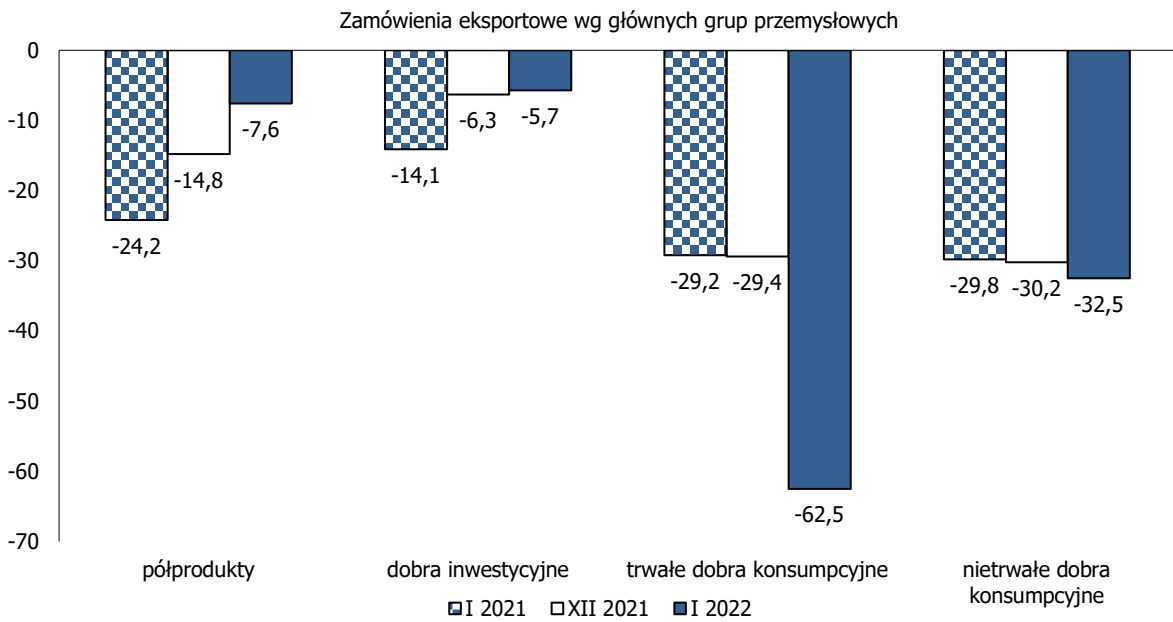
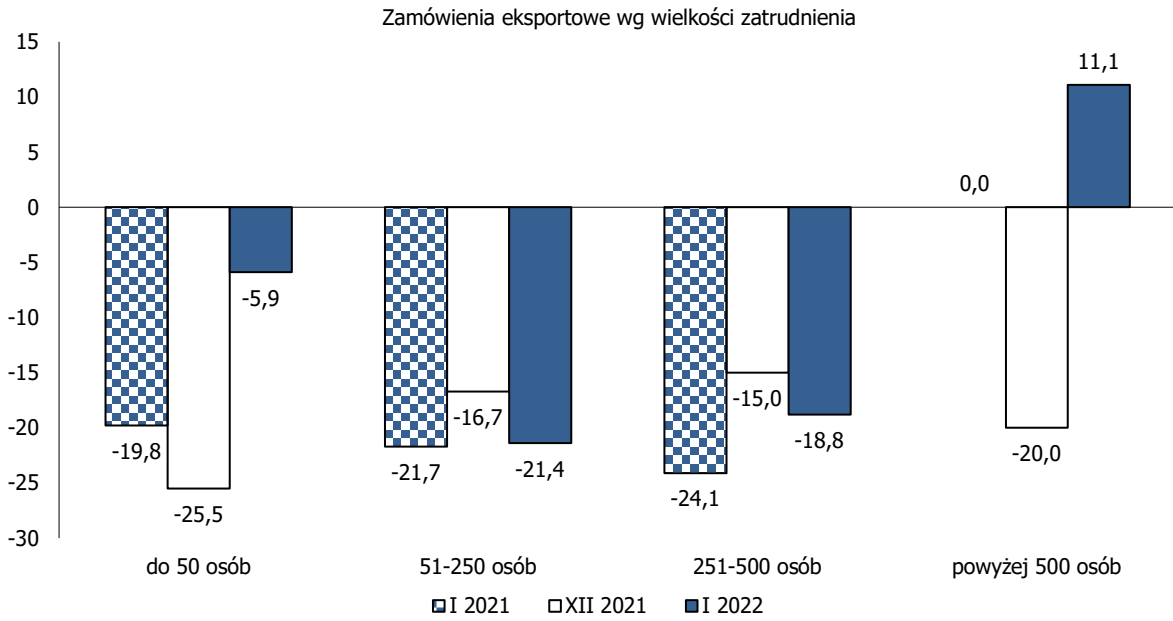

3. Zamówienia eksportowe

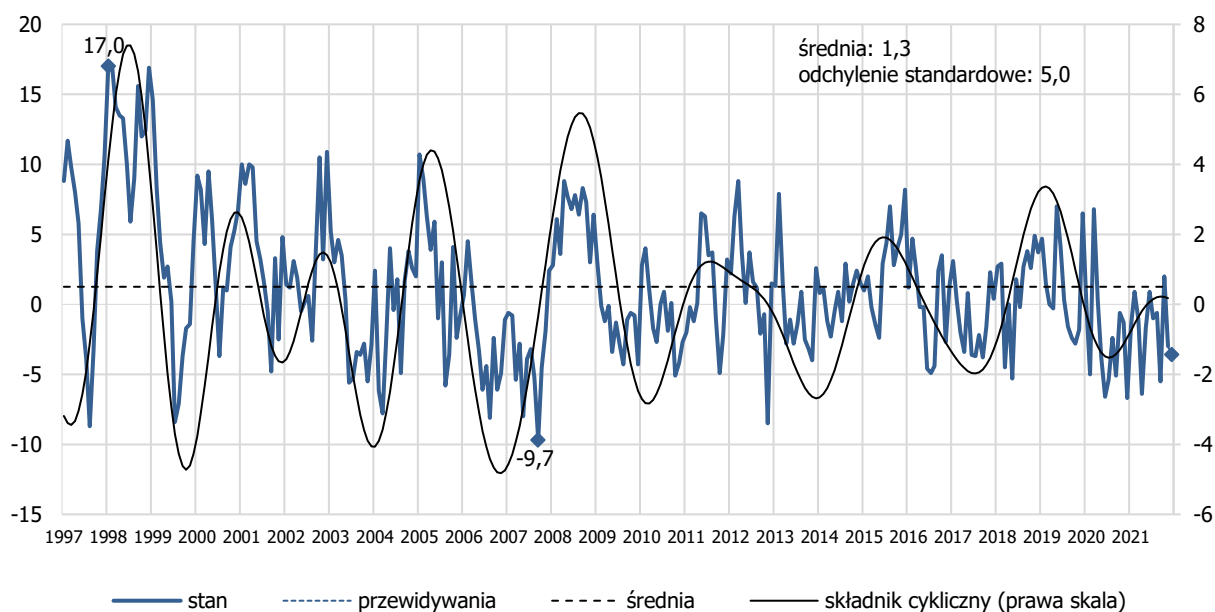

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
wzrost	14,9	17,3	21,1	13,7	14,1	23,5
brak zmiany	50,4	54,6	55,5	54,2	58,1	53,6
spadek	34,7	28,1	23,4	32,1	27,8	22,9
nie dotyczy	28,0	55,6	23,7	27,5	22,2	22,3
saldo (1.-3.)	-19,8	-10,9	-2,3	-18,3	-13,8	0,6

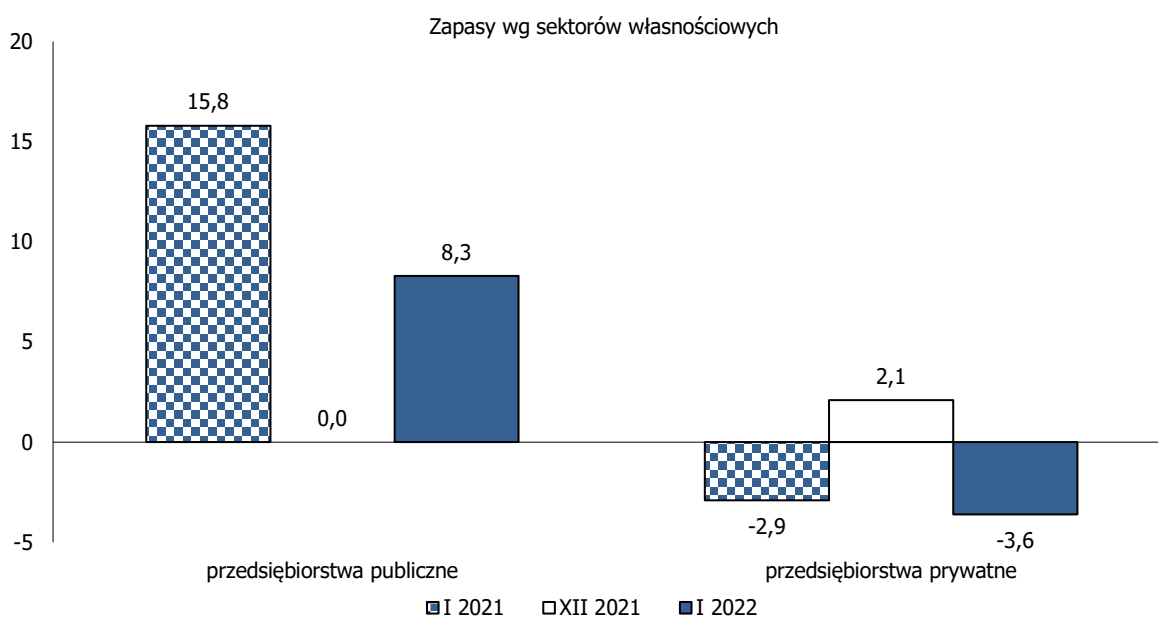

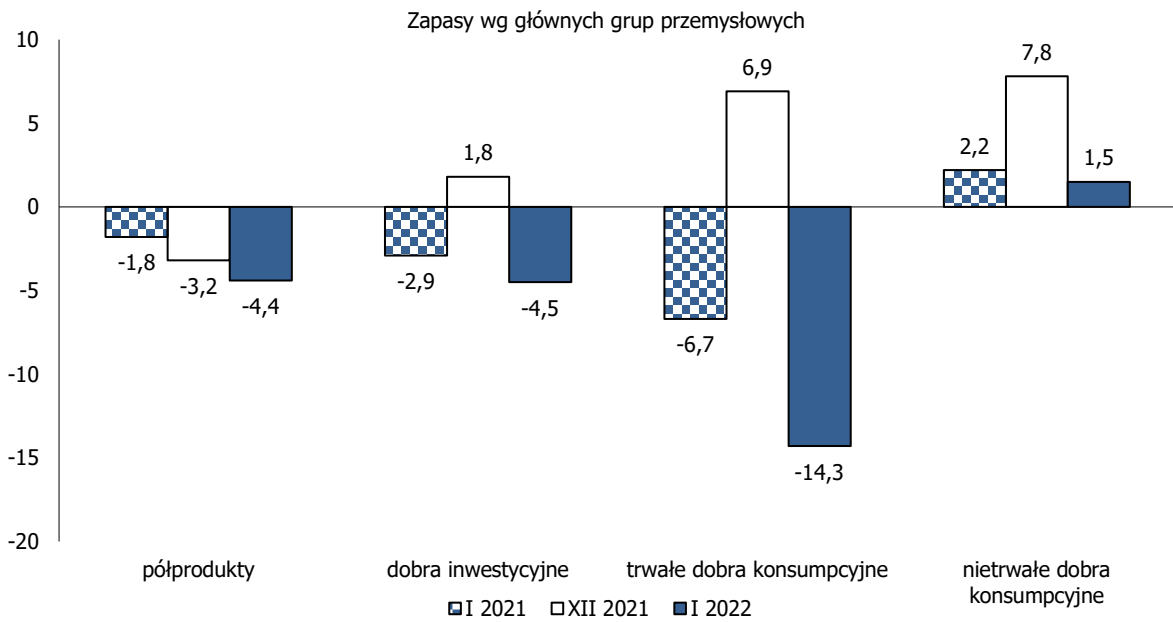
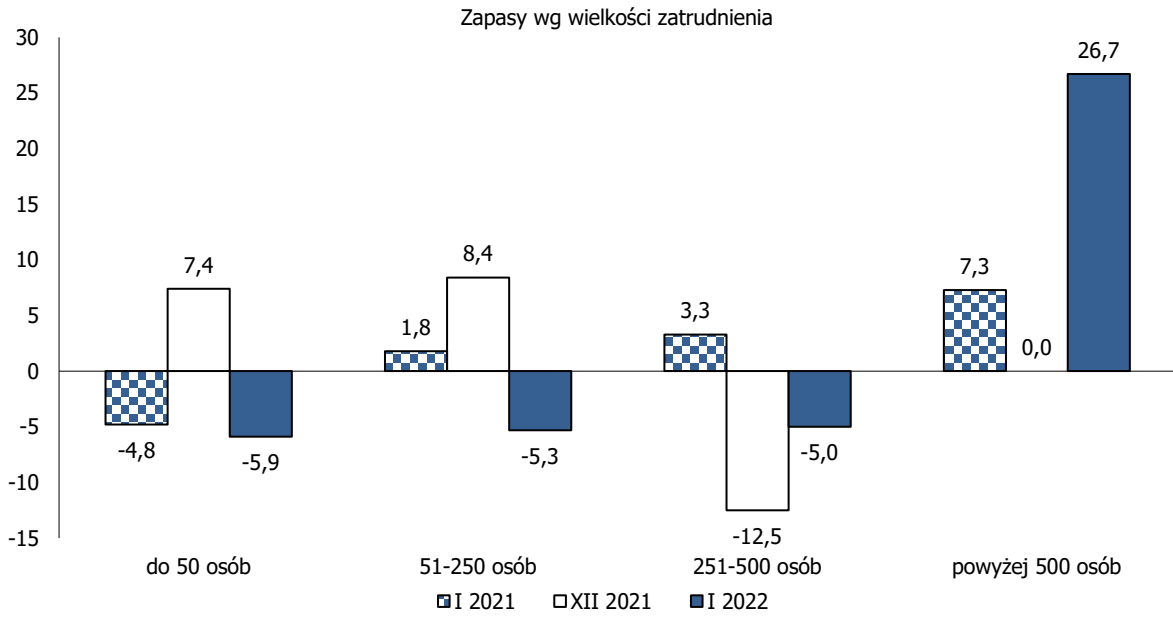

4. Zapasy

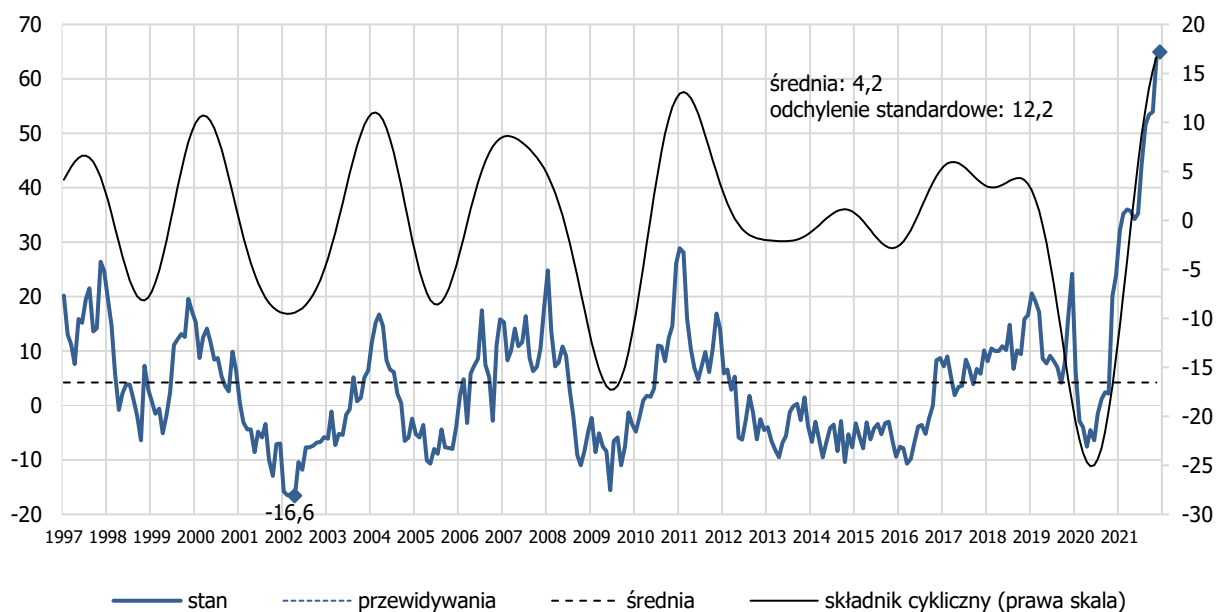

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
wzrost	13,2	16,0	10,3	19,2	12,2	11,6
brak zmiany	72,2	67,4	73,9	63,7	72,6	73,2
spadek	14,5	16,6	15,8	17,2	15,2	15,2
saldo (1.-3.)	-1,3	-0,6	-5,5	2,0	-3,0	-3,6

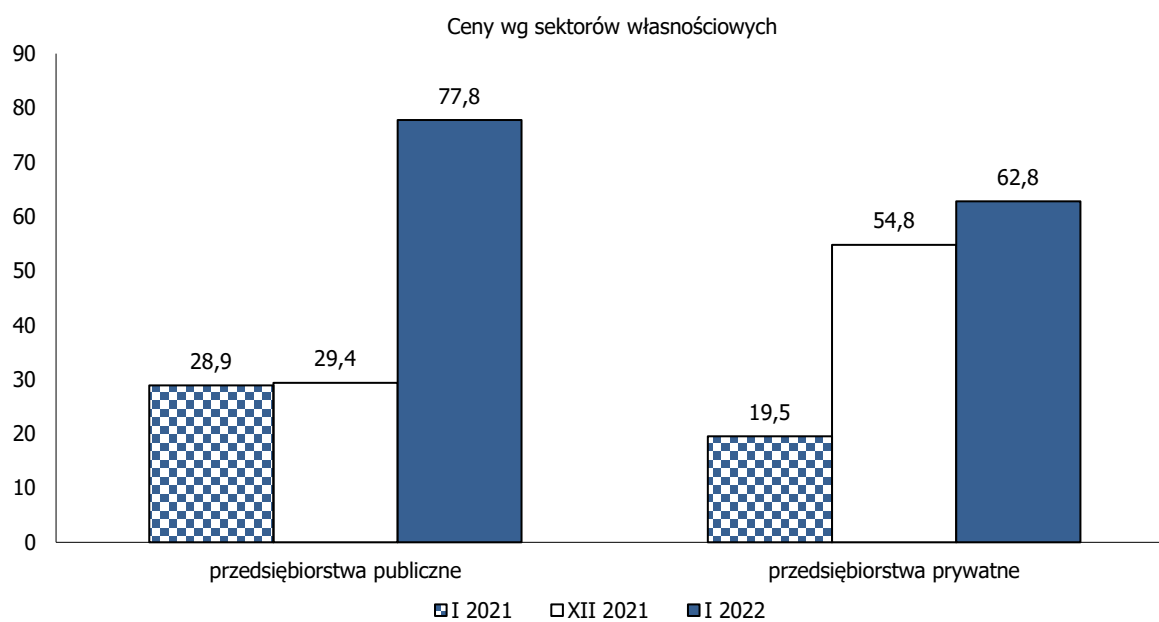

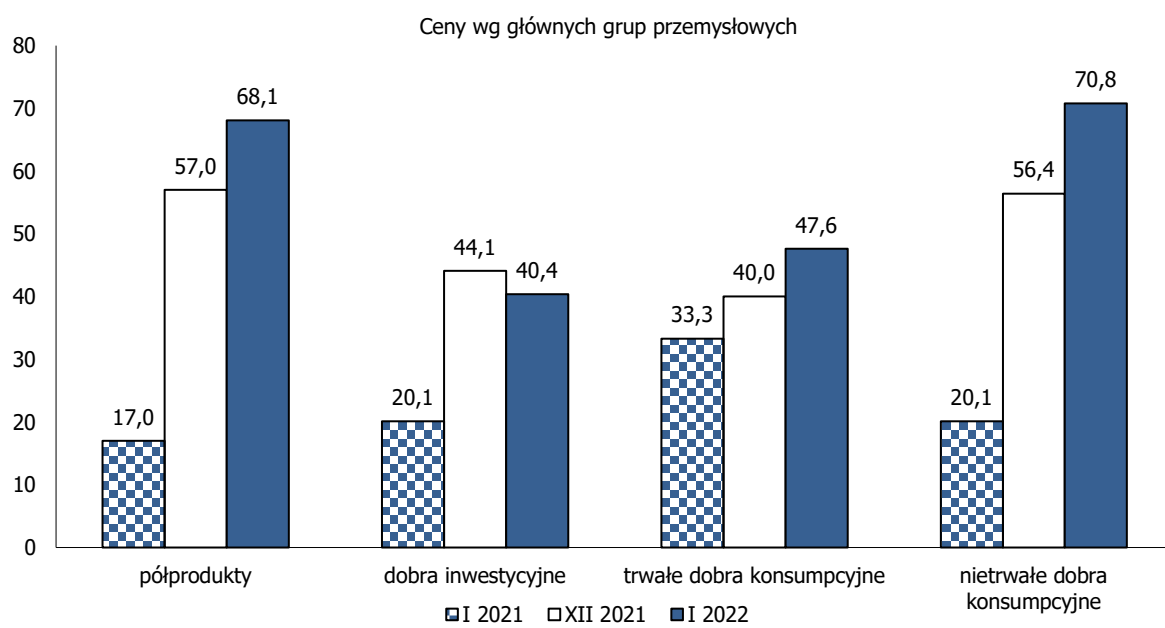
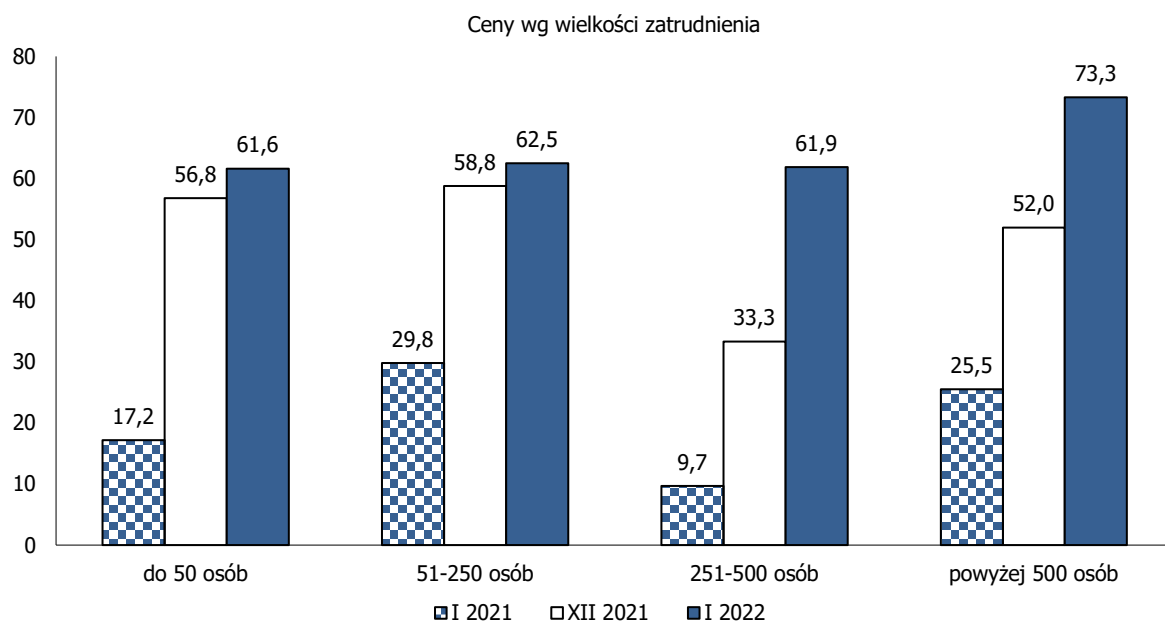

5. Ceny

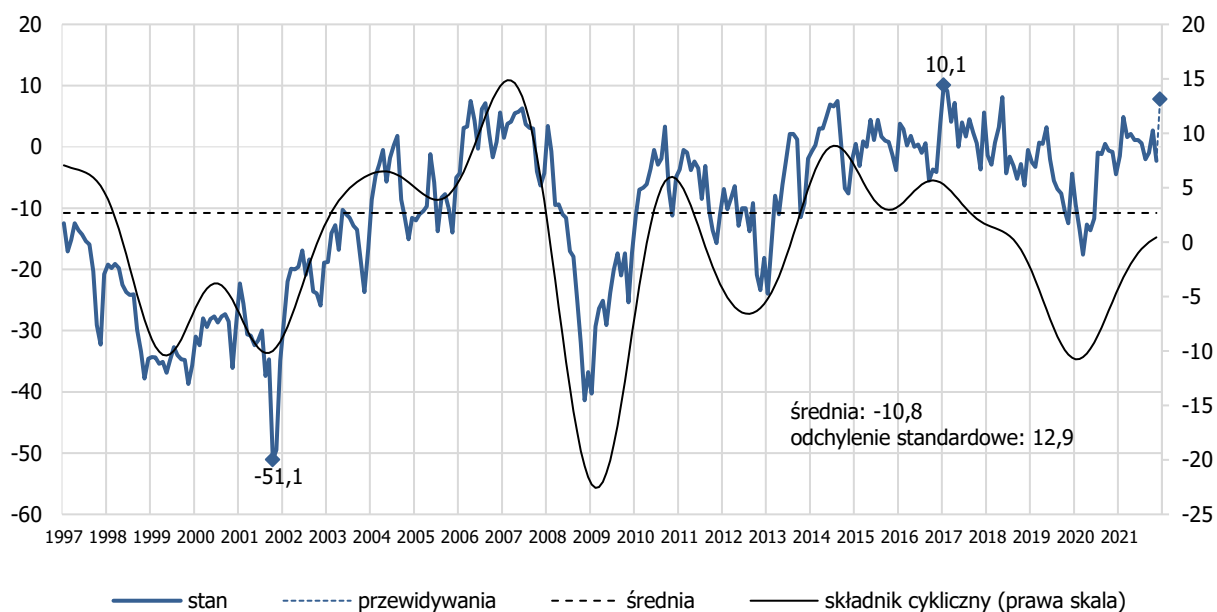

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
wzrost	26,6	53,1	55,5	54,8	66,2	66,6
brak zmiany	66,8	45,3	42,5	44,3	31,3	31,7
spadek	6,6	1,6	2,1	0,9	2,5	1,7
saldo (1.-3.)	20,1	51,5	53,4	53,9	63,7	64,9

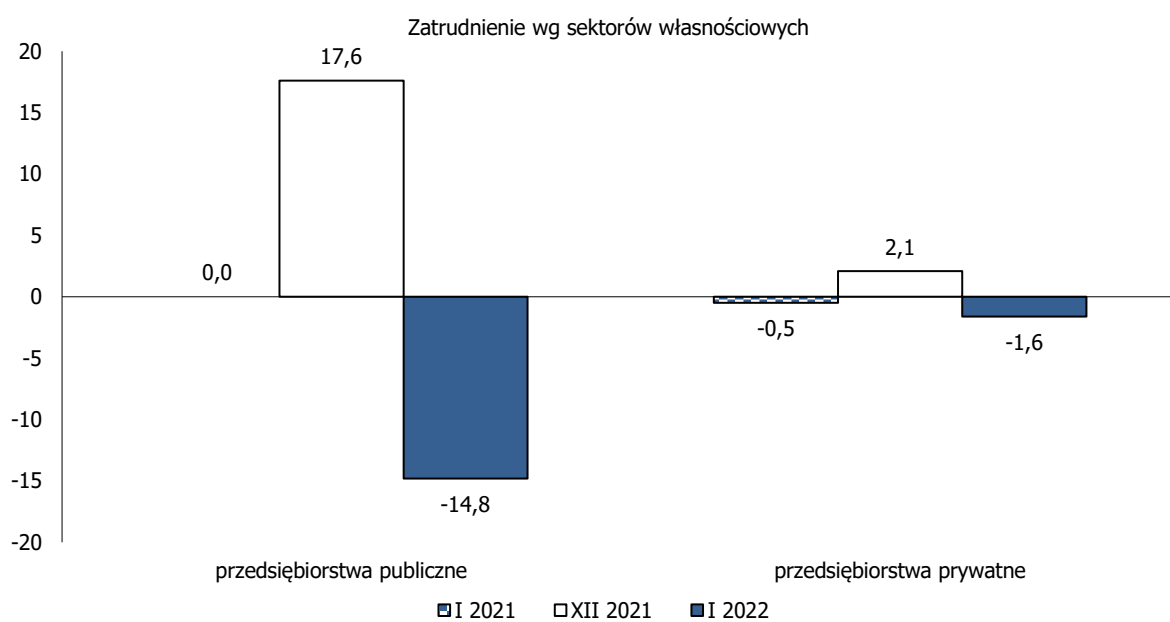

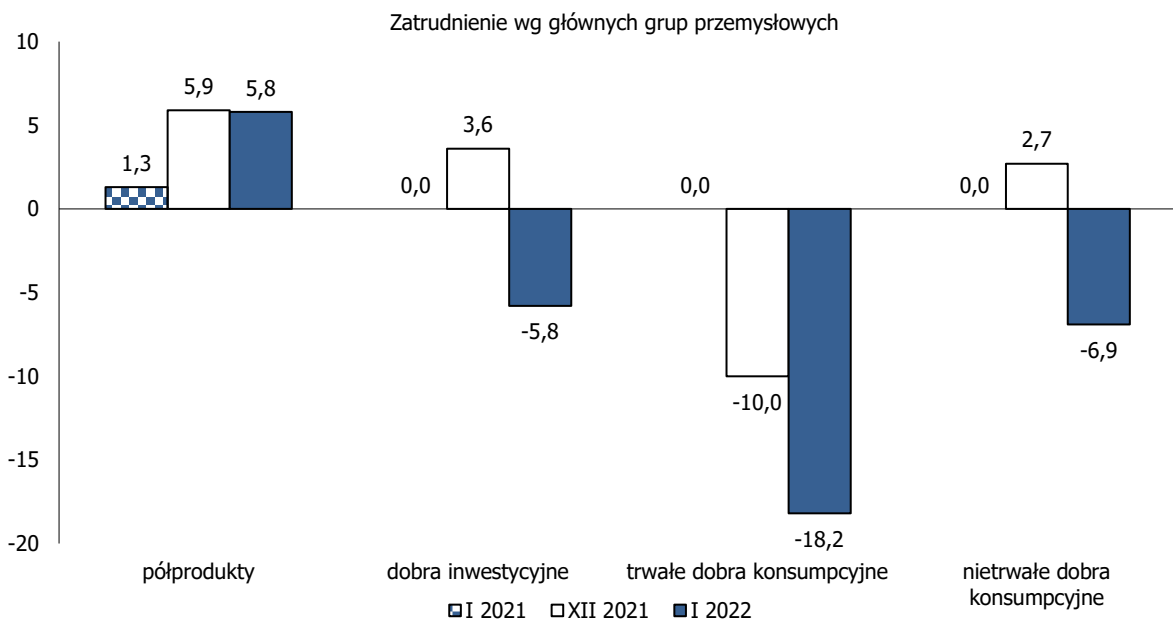
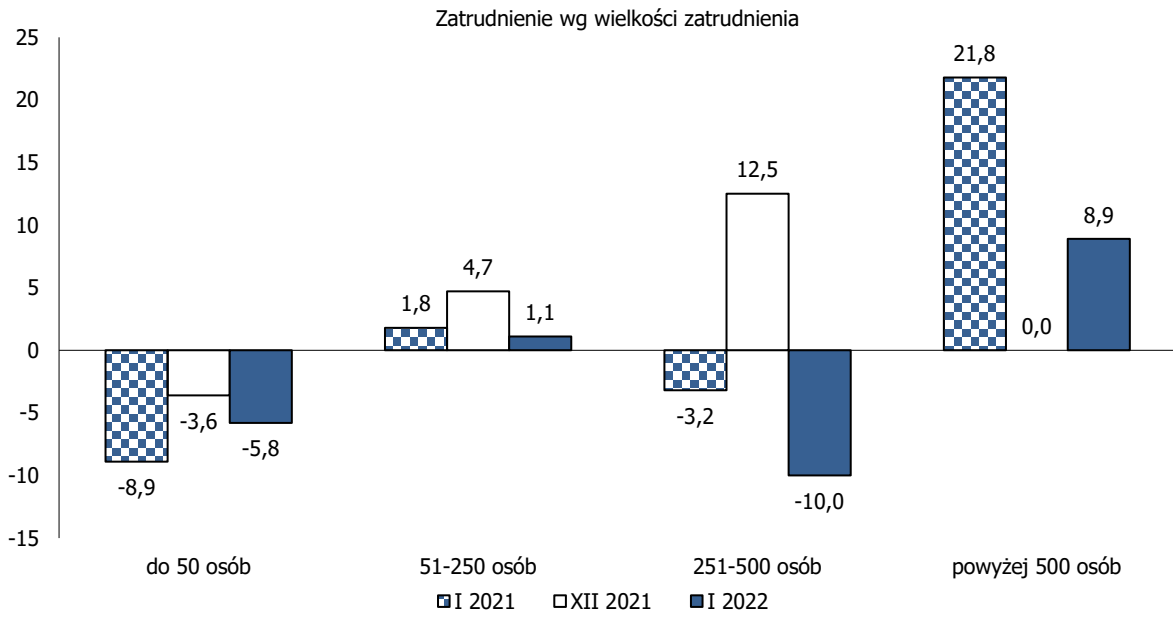

6. Zatrudnienie

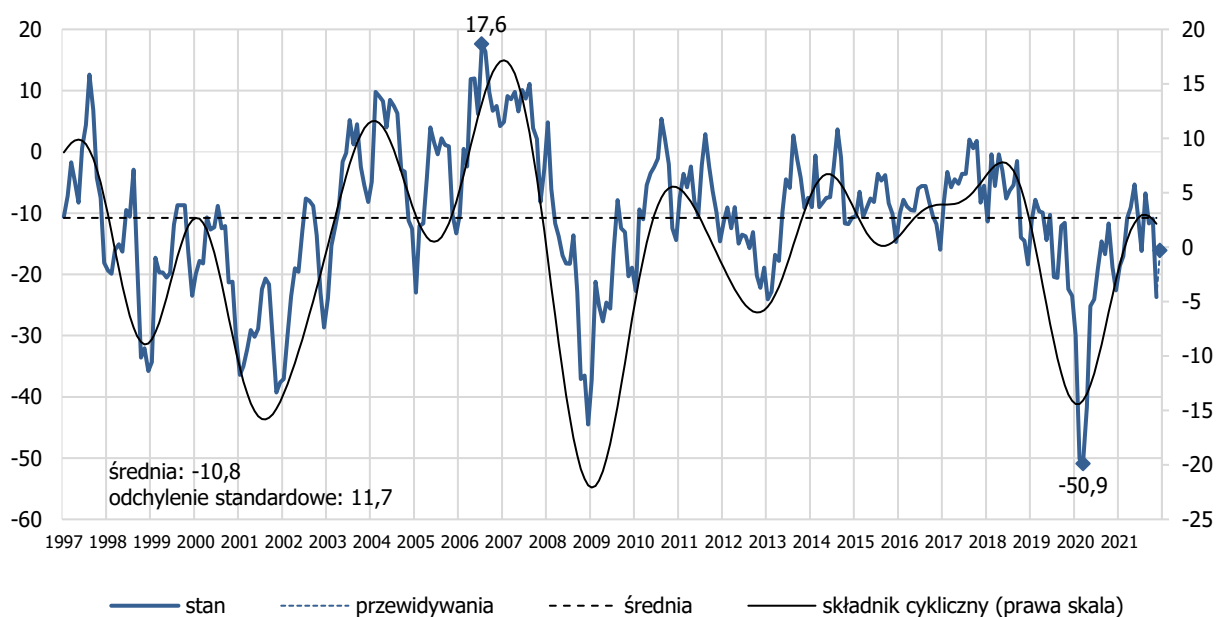

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
wzrost	10,3	11,2	10,3	13,7	11,1	18,9
brak zmiany	78,6	75,5	78,3	75,2	75,4	70,0
spadek	11,1	13,3	11,4	11,1	13,4	11,1
saldo (1.-3.)	-0,8	-2,0	-1,0	2,7	-2,3	7,8

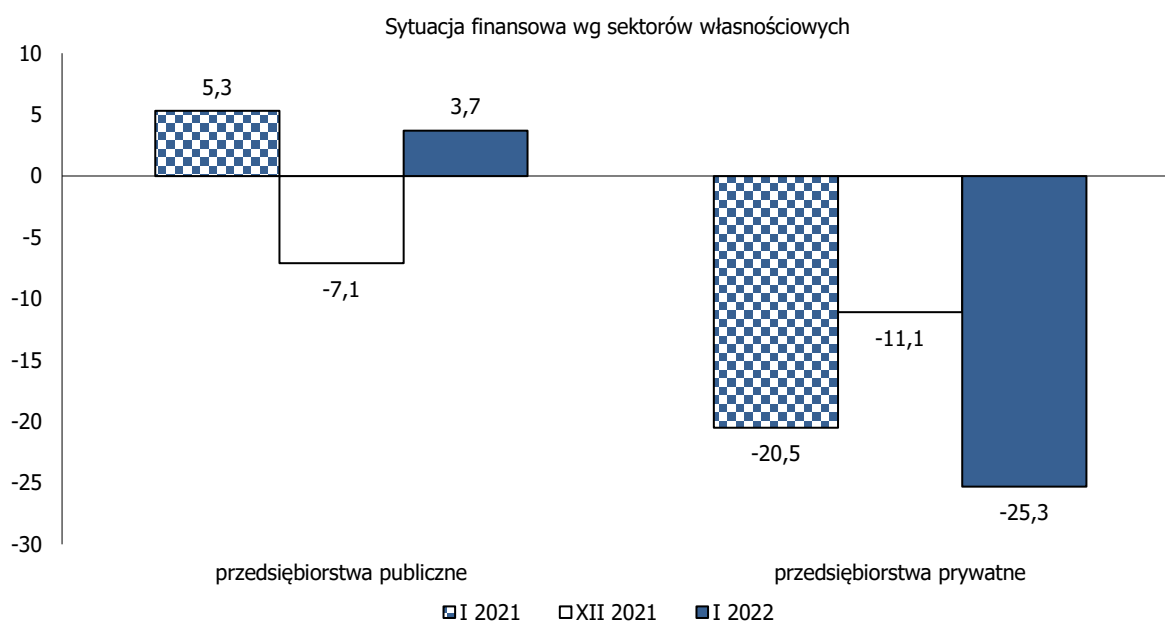

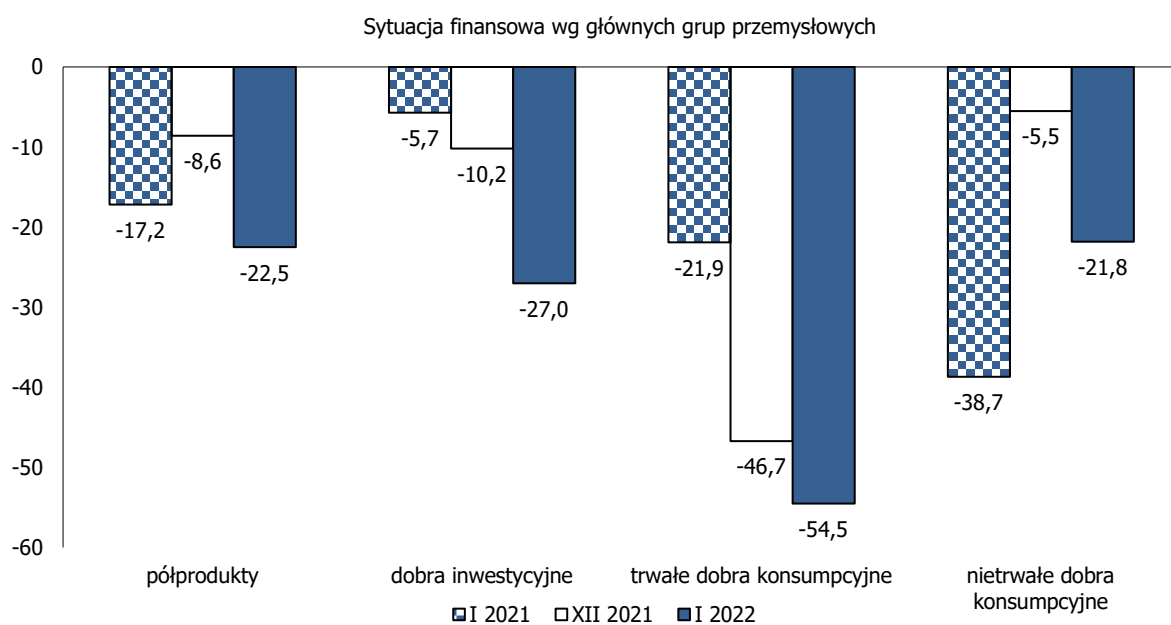
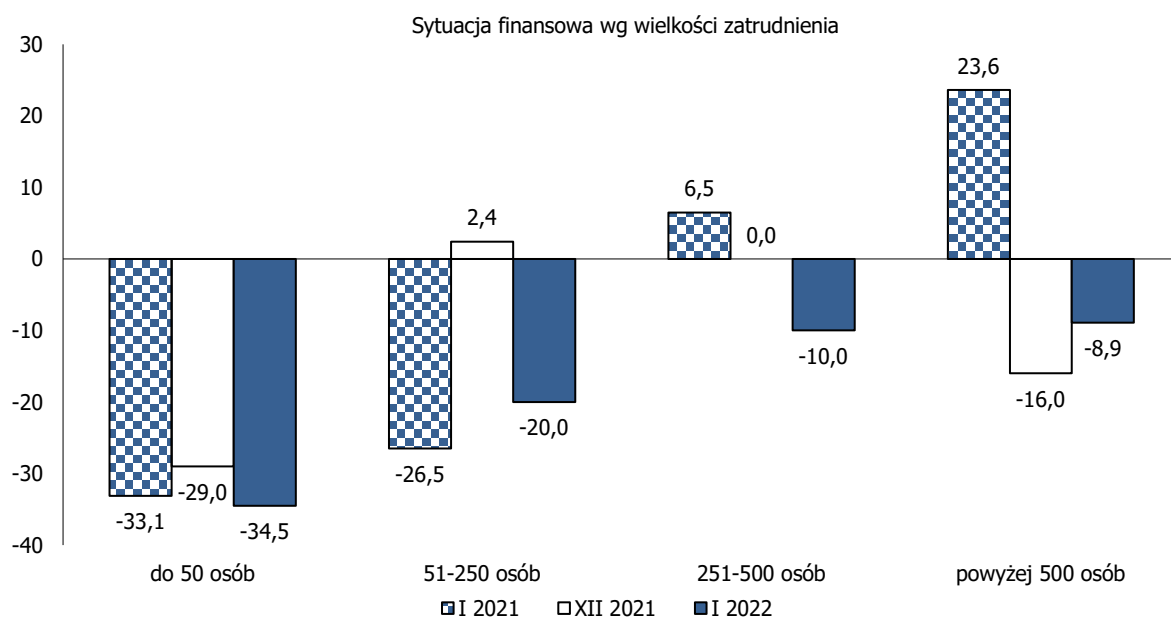

7. Sytuacja finansowa

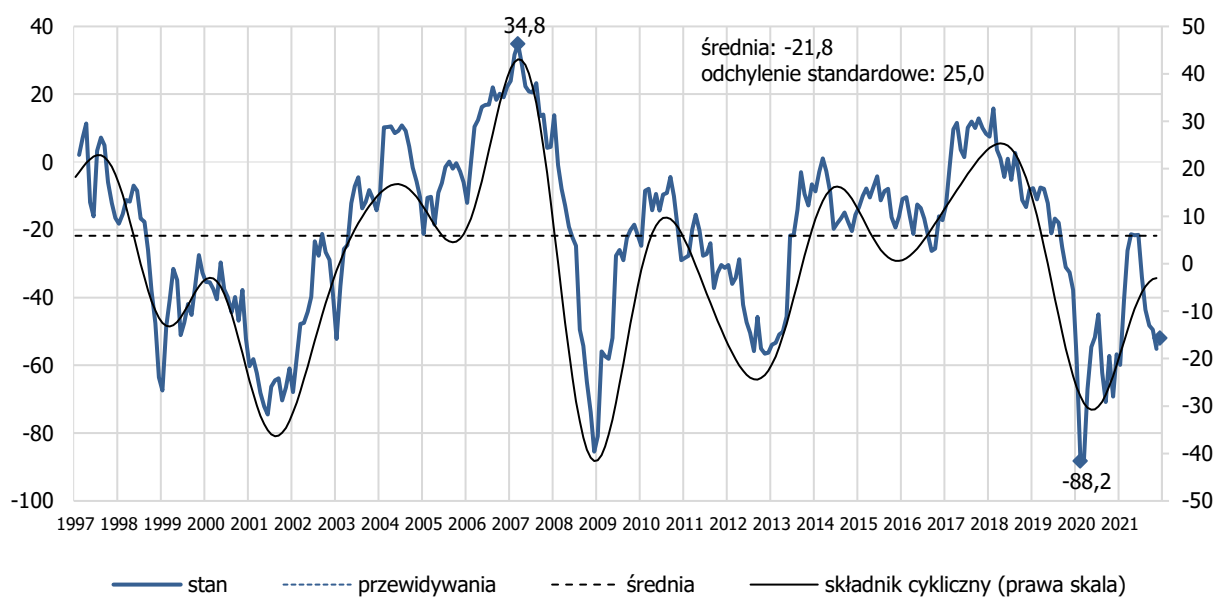

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
poprawa	9,4	16,1	10,4	15,2	7,8	13,7
brak zmiany	62,4	61,0	67,5	58,7	60,8	56,4
pogorszenie	28,2	22,9	22,1	26,1	31,4	29,8
saldo (1.-3.)	-18,8	-6,8	-11,7	-10,9	-23,7	-16,1

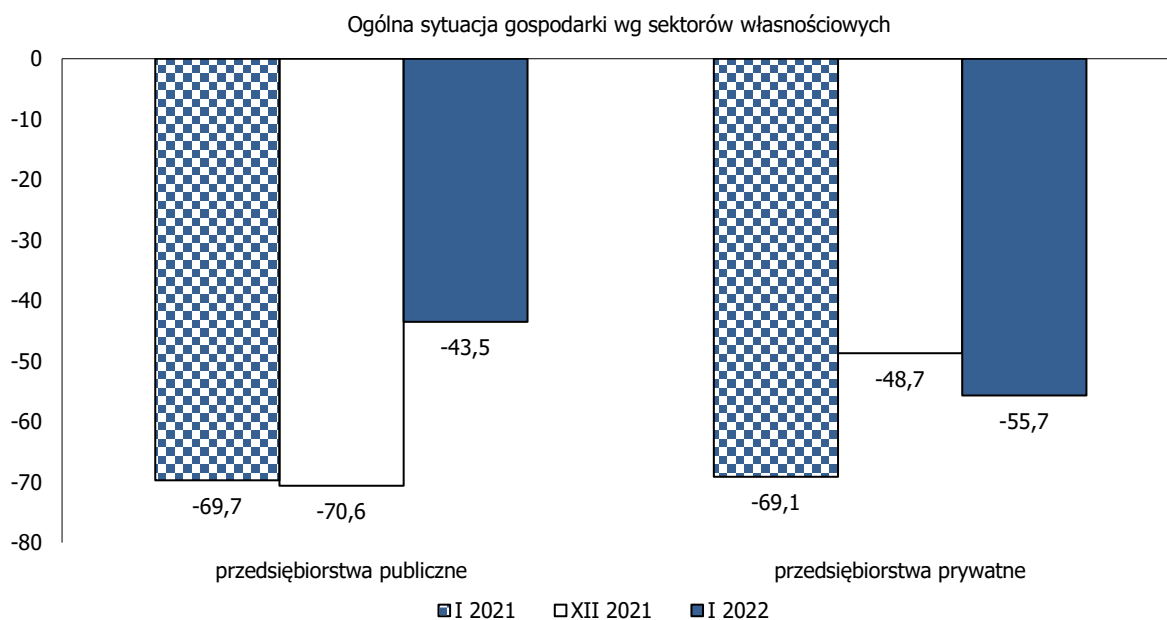

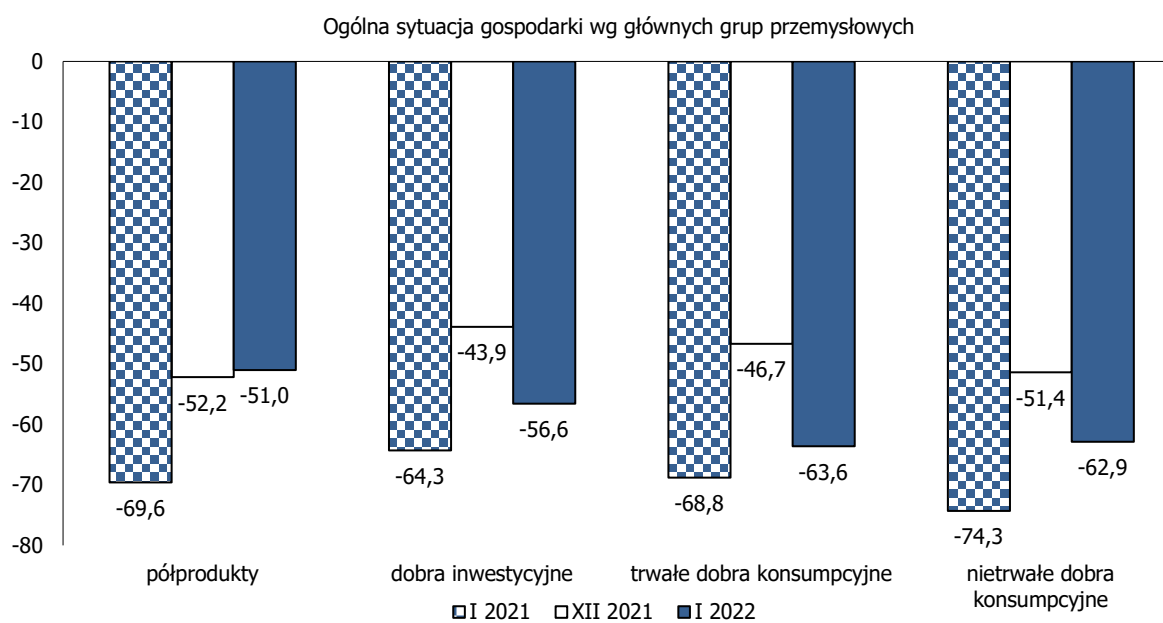
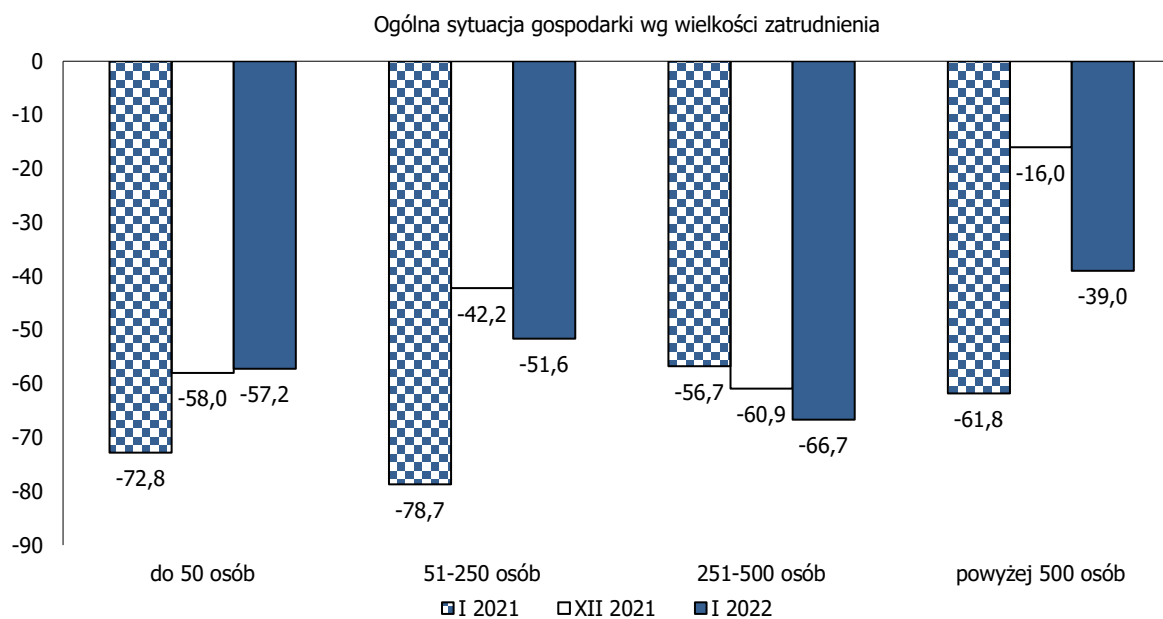

8. Ogólna sytuacja gospodarki

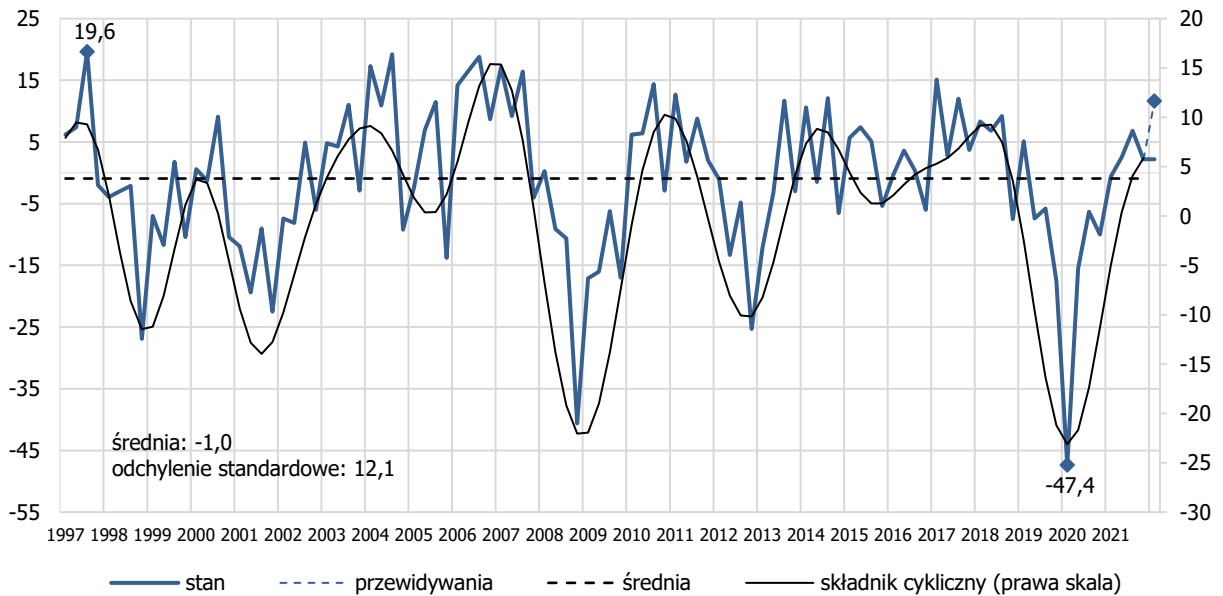

	I'21	X'21	XI'21	XII'21	I'22	przewidywania
poprawa	1,9	6,0	6,1	5,9	5,1	8,8
brak zmiany	27,1	44,4	39,7	38,7	34,8	30,3
pogorszenie	71,1	49,6	54,3	55,4	60,1	60,8
saldo (1.-3.)	-69,2	-43,6	-48,2	-49,5	-55,1	-52,0

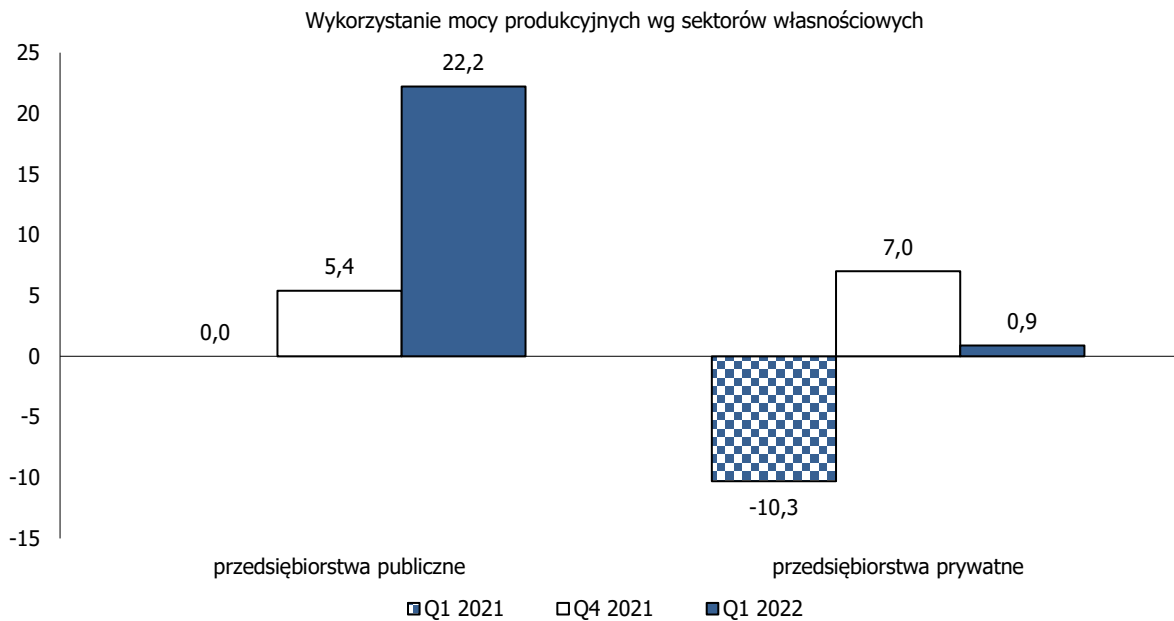

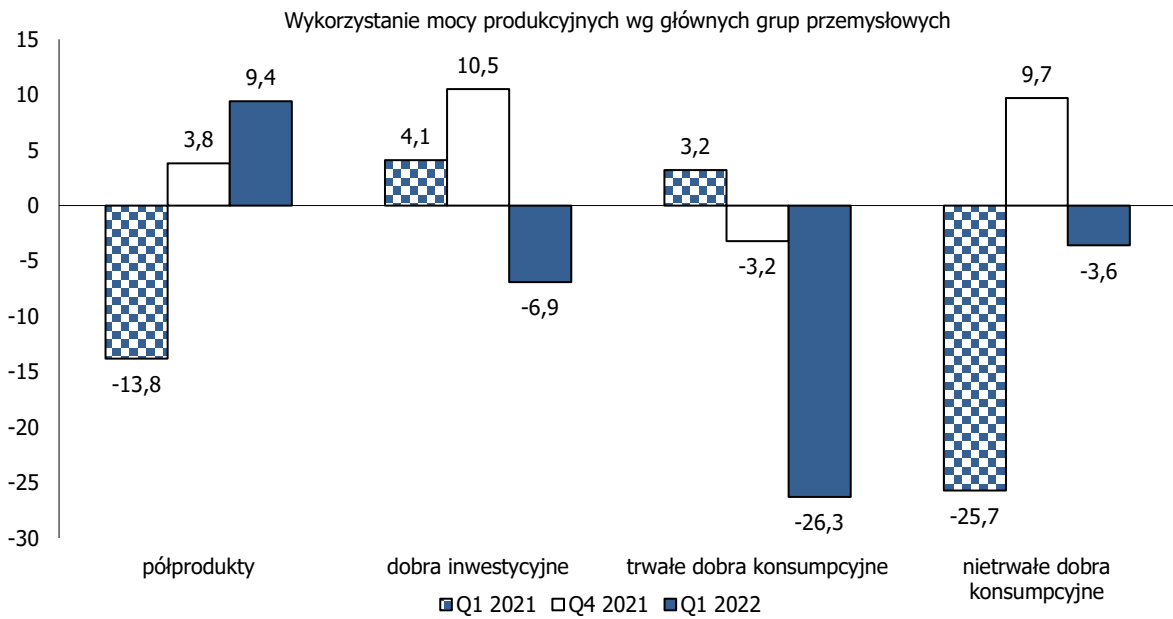
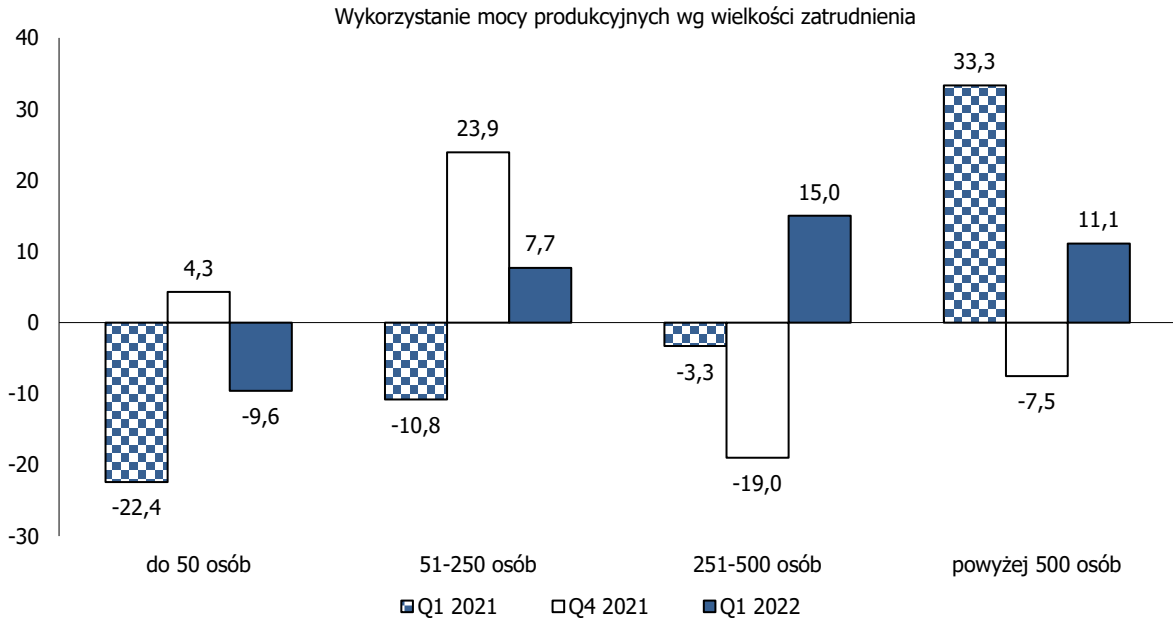

9. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

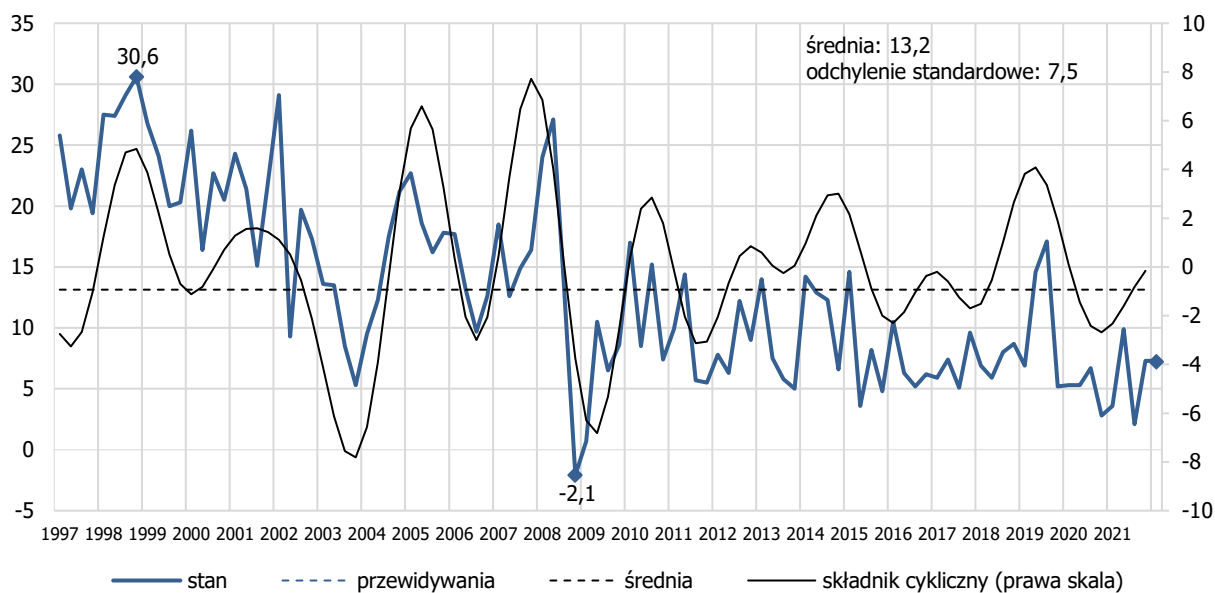

	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	przewidywania
wzrost	15,8	22,0	21,0	20,7	19,0	24,4
brak zmiany	58,4	55,5	60,6	65,4	64,2	62,9
spadek	25,8	22,5	18,4	13,9	16,8	12,7
saldo (1.-3.)	-10,0	-0,6	2,5	6,8	2,2	11,6
stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (%)	56,6	34,5	43,3	49,6	34,0	39,8

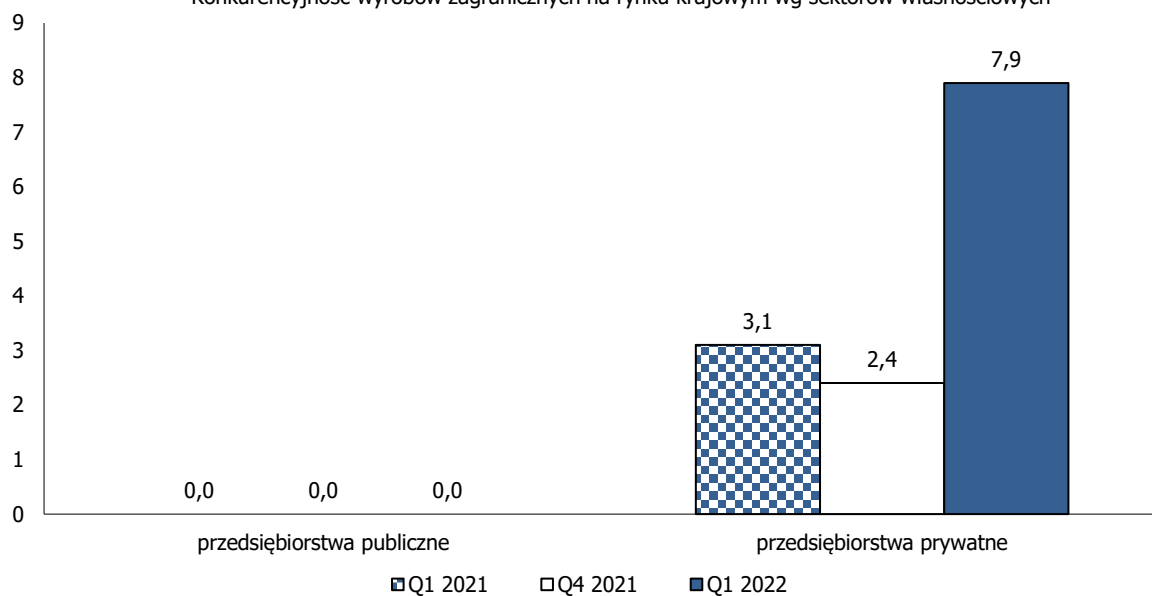

10. Konkurencyjność towarów zagranicznych

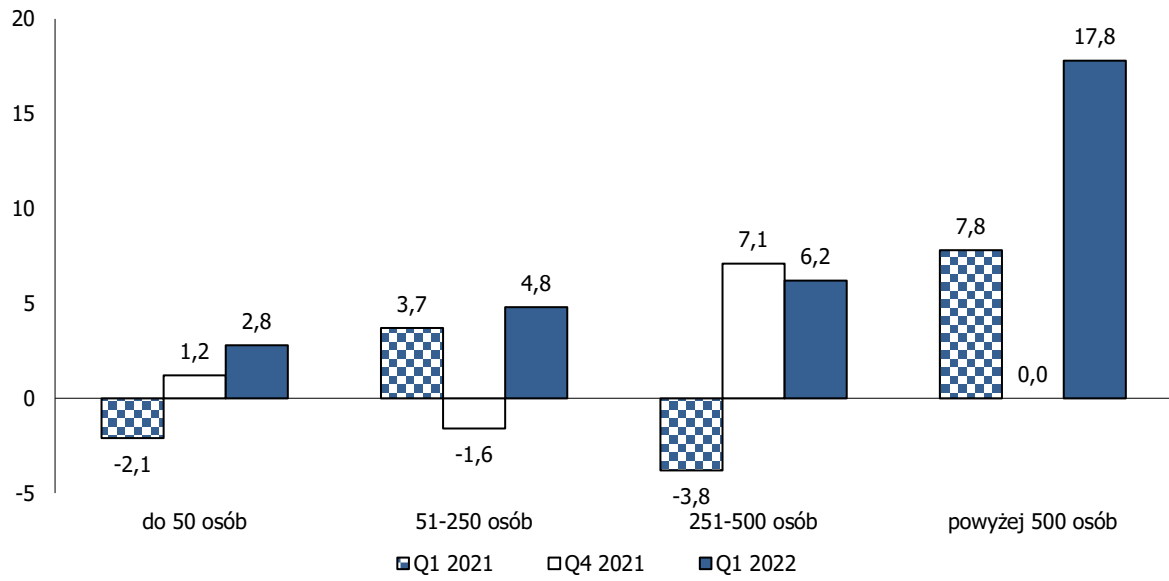

	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	przewidywania
wzrost	11,3	11,9	14,5	12,7	16,2	17,4
brak zmiany	80,2	79,8	81,0	76,8	74,8	72,4
spadek	8,5	8,3	4,5	10,5	8,9	10,2
trudno ocenić	36,8	46,4	40,9	45,2	47,5	52,6
saldo (1.-3.)	2,8	3,6	9,9	2,1	7,3	7,2

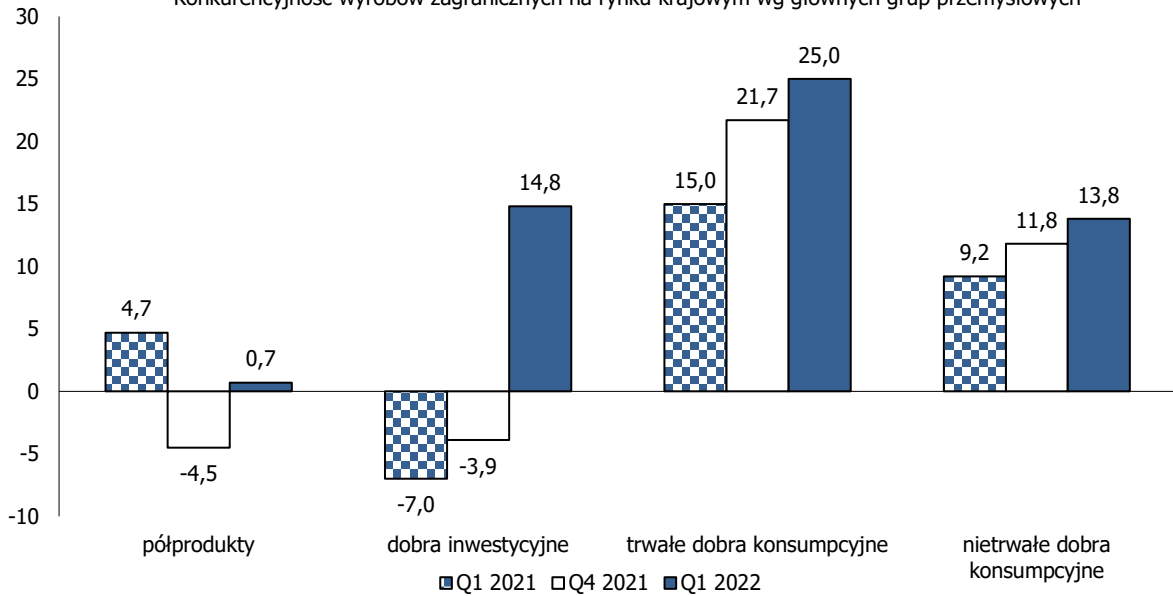
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg sektorów własnościowych

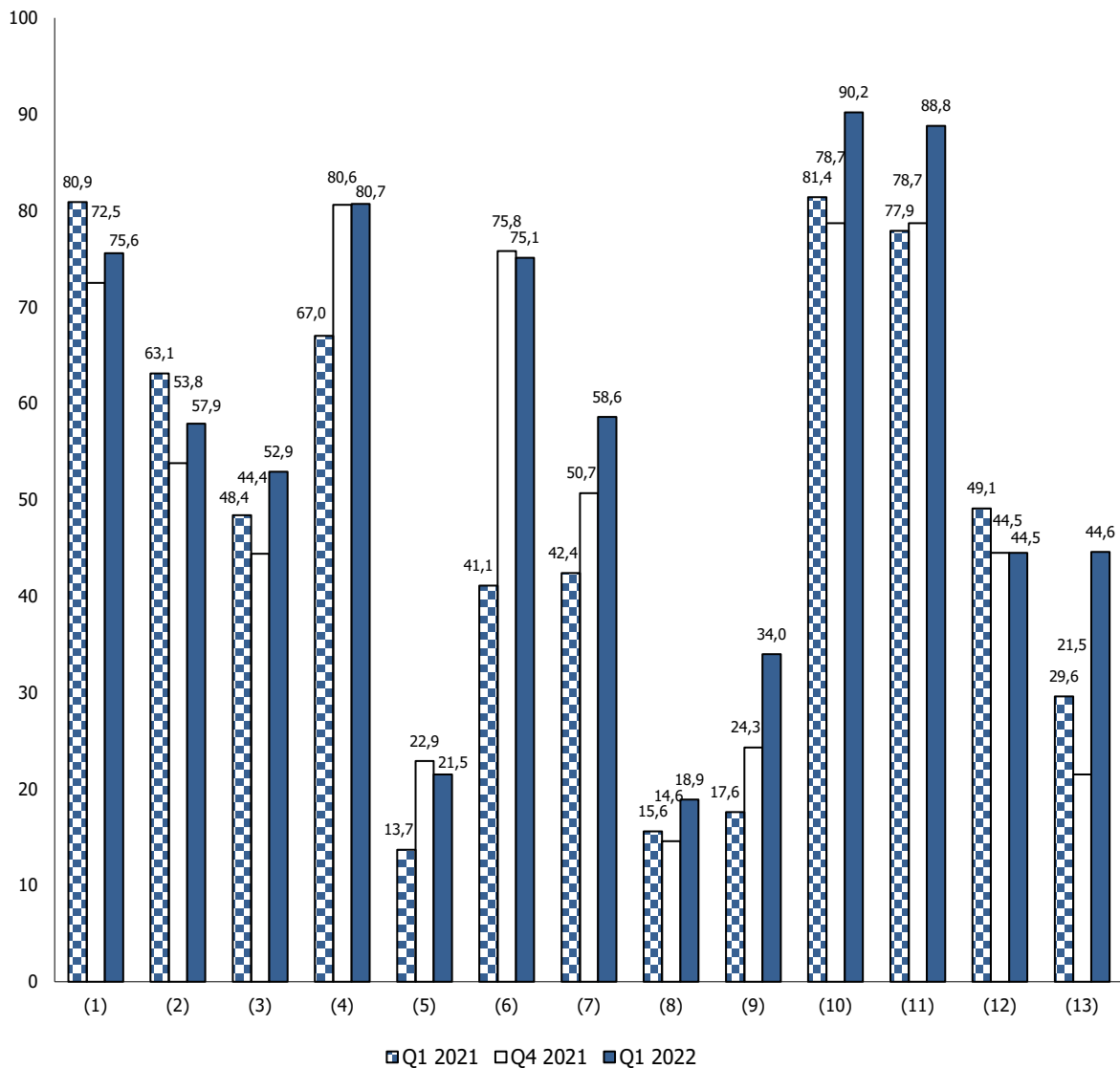
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg wielkości zatrudnienia

Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg głównych grup przemysłowych

11. Bariery działalności gospodarczej

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

III. SUMMARY

After a few months of a downturn in the manufacturing sector, in January, 2022 a slight upswing came, manifested in the increase of the industrial confidence indicator (ICI) by 2.3 pts to the level of -2.1 pts, which is 3.7 up from the respective year 2021 figure. The increase foreshadows a recovery to come soon, reflected in a wave of optimism spread across manufacturers' forecasts. Meanwhile, the downward short-term trend that have been evolving recently continues, lowering the key performance indicators of manufacturing firms: production, employment, capacity utilization and financial outcome.